

NORDHORDLAND TINGBOK

nr. 15

1676

1676: 1

Hielp Gud Fader i Euighed, til Lyche fremgang och Salighed.

Anno 1676 den 28 Febr/uaris holtis **Waarting paa Frechou i Herløe Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Oluf Landtzuig Lensmand, Steffen Tuett Oluf Frechou Elling Bratdzhoug Niels MoldeKlef, Tomas Rong, Peder Rylland Magne Tuett, Gulich Hesdal Niels Selle Oluf Tuett, Laugrettismend och nogle af Almuen.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget udj Almuens forsambling Opbiude hans Ledige gaarde Om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet wille dennem bøxle, Men ingen frembKom eller gaf sig tilKiende som dennem wille bøxle.

Efter Her Docter Johan Friderich Treublers begiering blef forKyndt eftterschrefne Ofuerdragelse.

Hans Hansen Commissarius i Norge och Assessor udj høyest[] OberHofretten, Kiendis och hermed Witterlig gjør, At eftersom hederlig och Wellærdt Mand hr Absalon Jørgensen P[rofst] i Norfior och Sogneprest til Induigs Gield, Hafuer H[] en Summa penge at fordr[is] udj Sl: (salig) Borgemester [] Jensens Sterfboe, Saa haffuer hand mig deraf Tra[nspor]terit Fire Hundrede tredufue och Sex Rixdr til betal[ing] Vdj huis (det som) bemelte hr Absalon mig schyldig Var, efter han[s] schriftlig ofuerdragelse, som jeg for de ti[lfor]ordnede Dannemend Vdj Sl: Borgemesters Sterf[boe] har Indlefuerit, Til huilchen min bet[aling de m]ig hafuer Vdlagt Strømsnes Gaard paa[]iggende, med ødeGaarden och paastaa[ende biugni]nger och Herlighed, SAmppt Quegit och Ka[] och quern derpaa staaende, []-hørende, saa och nogen anden [] efter Registreringen och Vdlegs[] Da eftterdj at Doctor Johan [] som en Arfuung och Welbe/mel/te S[l:] datters Mand, eftter Vor [] haffuer Indløst fra mig [] Vdlagt, Och mig derfor for [] Summa penger Nemblig [] och ofuerdrager Jeg hermed ig[ien]

1676: 1b

Arfuinger baade gaarden Strømsnes som ofuenbemelt er, Møhlen och ald detz biugning med anden Vdleg mig Giort ehr, Som hannem efter Vdleggit med ald dend Ret Jeg och mine Arfuinger dertil Kunde hafue følge schal, Vdj alle maader V-forhindrit des til Witterlighed Vnder min Haand och Zegell,
Bergen 8. Janv/aris A/nn/o 1676. (L:S:) Hans Hansen Eghdtt

Blef forKyndt hans Exellentz Høy Edle och Welbaarne Her Cancelers befalinger som følger.

Extract af Hans Høye Excell/entzis schrifuelse och Befahling de dato Aggershuus d/end 10. Sept/embris 1675. Da hafuer det Kongl/ig Gen/eral Krigs Commissariat med deris Indgifne Memorial for tienligt demonstrerit, at Thienderne for dette Aar ej Allene in natura blifuer ydet Medens och enten udj Mehl eller gryn Mahlit, Nemblig saaledis, At i Steden for En tynde Rug Lefweris Halftolftte Lispund Rugmehl For En tynde biug, En half tynde biuggryn med Strøgmaal, och Halfanden Lispund biugmehl, eller och Thj (10) Lispund Biugmehl, I Steden for En tynde bland Korn En half tynde gryn, med Strøgmaal, eller HalfNiende Lispund Mehl.

For En tynde Hafr, Sex Lispund Mehl, etc:
Hans Excell/entz Hr: Cancellers Thienstw/illigst V. F. Guldenlew.

[Extrac]t af det Kongl/ig Gen/eral Krigs Commissariat [schrifue]lse de dato 19.
Nov/embris 75.

[]uen saa megit Kand Hielpis, som mueligt []adis, at de Kornit beholder
paa efter schreff [-] Nemblig, at Thynden af alle slags Reign[] [-]gryn, ligesom
det af Hans Excell/entzi/s er foresat []r for huer Tynde Gryn - Fire Rixdaller []
] Mehl Sex och Tiufue schilling dansche i Reede []tid bohr inden Nyt Aar til
Bergen
Eders Excell/entzi/s Thienistberedwilligste Tienere. Jens Juel. Luduig RosenKrantz.

1676: 2

Rigtige Extracter af originalerne, huor efter Kongl/ig May/este/tz Foget Peder Andersen, sampt
andre VedKommende i Hans Anbetroede Fogderie hafuer at Rette, Saa at Tienderne forderligst
Vorder Lefuerit, och huor dend in Natura iche Kand til Veye bringis, da pengene derfor efter
dend der udj bemelte Taxt at Erlegge. Tagendis der udj ingen forsømmelse.
Bergenuus d/end 10. Xbr: (Decembris) 1675. J F Marschalch.

Kiere Peder Andersen. Efttersom Hans Høye Excell/entzi/s befahling och ordre, er
opkommen, at udj det Heele Regimentz District i steden for de ud-Marcherede, En *dytig
(dygtig) Soldat af huer Leg (legd) igien schal Annoteris etc: Och Jeg samme Annotering eller
Vdschrifning Vdj de Øfrige schibreder i Eders Anbetroede fogderie, huor ingen vdschrifning
endnu scheid er, til NestKommende Onsdag och Torsdag dend 3. och 4. Febru/aris agter her paa
Bergenuus at foretage och forette. Da hafuer I strax befahling til alle Vnge MandKion at l[ade]
Vdgaae, at de til samme tid och sted Møder, Vnder straf som Vedbør, Saa och at Aduare
Presterne, BundeLensmend, och andre VedKommende, som efter Vdschrifnings Forordning bør
Vere tilsteede, at de och til samme tid och Sted møder, Saa at der med i alle maader efter
Vdschrifnings Forordning forholdis. Och som Hans Høye Excell/ent/s ochsaa hafuer befalit, at
af huer tuende [Sol]dater Leg (soldatlegd) schal forschaffis Vdreedning til en Soldat, Nemblig
En graa Vadmels Kioel - 7 quarter Lang i det mindste, som alle schal Vere med it slags
Knapper, och huide Opslauger, Item It par schoe, toe par strømper, och toe schiorter, och ingen
penge i detz sted lefueris, Huilche Kiole, saa och schoe, strømper och schiorter, Legmendene
(legdsmennene) schal hafue i forvaring, och Soldaterne Ey Vdlefueris førend de blifuer
Commenderit at Marche[re] hafuer I dette, saauelsom det førige[]
och bestille, at alting til Kongl/ig Ma[y/estetz] forsømmelse och Vnderslebst Vorder
forr[] Eder hermed Gud befalet.
Berg[enus d/end] 1676. J F Marschalck. L:S:
I hafuer och at lade Anbefale de udj [] Nylig Annoterede Knegter sig Vfor[]
] Vnderholding til Byen, her med []

Jacob Koursbøe och Oluf Houglan[d Kaarit til Laugrettismend.]

1676: 2b

Anno 1676 den 1 Marthj holtis **Almindelig Waarting paa Allenfit Tingstue i Allenfit
schibred** Neruerende K/onnglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Lauritz Mundal Lensmand
Niels Tuett Brynild Quamme Hans Fosse, Knud Mitgaard Anders Selleuold, Joen Nesse
Magne Møgeltun Ole Grøtuet Oluf Mundal Michel Fosse Laugrettismend oc en deel af

samme schibreds Almue.

Da blev forKyndt hans Excellenz Her Cancelers befalinger som her tilforne findis Indført.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget i Almuens forsambling oc paahør, Opbiude hans Leddige gaarder, om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet Ville dennem bøxle, Men ingen frembKom eller gaf sig tilKiende, som bøxle wille.

Efter Erich Klefdals begiering blev forKyndt efterschrefne Tuende Schiøder och Transporter.

Vii vnderschrefne Salig Her Præcidendt Herman Garman och Hans Sl: (salig) Hustru Catharinæ Munthis Børn och Arfuinger, Kiendis och hermed Vitterlig giør, At eftersom Erlig Velviis och Welfornemme Mand Hans Hansen Raadmand udj Bergen, Hafuer udj Voris Sl: Forældris Sterfboed Kiøbt och sig tilforHandlet En Voris Sl: Forældris Odelsjord Kaldet Gousereid i Allenfit Schibred beliggende, Skyldendis Aarligen En Half Løb Smør och En Mæle Malt. For huilche Gaard Erm/el/Te Hans Hansen hafuer betalt de derom forAccorderede penge, som til Boens der udj Indwiiste Crediterer igien er Lefuerit, Thj wille wj for os och vore Arfuinger [hafue Sol]dt, schiødt och afhendt, Saa och hermed Selger Schiøder och [afhender fo]rbe/mel/te OdelsJord med sine Lotter och Lunder, [Waat och Tiu]rt, Fischeuand och Fægang, Vden och Inden gierds, [med ald] anden Herlighed, Saaledis som Voris Sl Forældr[e dend N]ydt och brugt, och af Arrildz tid dertil liggit hafuer, [Til Vele]rm/el/Te Hans Hansen Hans Hustru och Arfuinger, [huilchen h]and her efter til Euindeligen Odel och Eyendomb [schal Niude] bruge och beholde, och giøre sig saa Nyttig som best och [Loug]ligen schee kand, sampt deraf at Niude och Oppeberge [Landschuld,] Stedsmaal och Tredie Tage, med alt andet [som nogen Jor]drot af sin OdelsJord och Eyendom kand vere [tilberettiget, frj] for alle och huer Mands tiltale,

1676: 3

Huortil Vj os och voris Arfuinger som fuldkommen HiemmelMend, forbinder och tilforpligter, och at gaa Imellem Sagen och alle dennem som noget derpaa med Rette tale Vilde, eller Kunde, Och dersom Hannem eller hans Arfuinger, for Voris Vanhiemmel, noged deraf med Rette blev Afwunden, da Wj och Voris efter Sex Vgers forløb, at forschaffe Hannem och hans Arfuinger lige saa megit och Welbeyleyligt Jordegods, och at holde Hannem udj alt dette Skadisløs, Dette til ydermeere Bekreftelse, hafuer Wj trycht woris Zigneter her neden Vnder och med Egne Hender Vnderschrefuet, Sampt Venligen Ombedet Erlige megit Achtbahre och Welfornemme Mend Peder Hansen Raadmand, Kongl/ig May/estets Byefogit Laritz Sørensen och Thomas Christensen Byeschrifuer udj Bergen, dette med os til Vitterlighed at Vnderschrifue och forsegle.

Actum Bergen d/end 16. 7bris. (Septembris) Anno 1675.

Anders (L:S:) Garman. Egen haand *Christohe (Christopher) (L:S:) Garman.
Fridrich (L:S:) Kohlman. H. (L:S:) Garman. Rasmus Stud (L.S.)
Peder Hansen (L.S.) Thomas Christensen (L:S:)

Kiendis Jeg Hans Hansen Raadmand i Bergen, och Sorenschrifuer i Norhorlehn At eftersom Jeg hafuer Kiøbt for/schrefn/e gaard Gousereid, for Erlig och Welacht Mand Erich Erichsen Kleffdal, LaugRettismand i Allenfit Schibred, Och hand nu Pengene Rigtigen erlagt hafuer, Saa hafuer Jeg hermed Afstaaet til Velbe/mel/te Erich Klefdal, Hans Hustru och Arfuinger, ald den Ret som Jeg dertil efter Hosføyede Schiøde i nogen maade Kunde hafue. At saaledis i Sandhed er, Bekrefter Jeg med mit Zignit och Egen Haand.

Actum Bergen d/end 18. Novembr/is 1675. (L:S:) Hans Hansen

Vii vnderschrefne Salig Hr: Præsident Herman Garman och Hans Sl: (salig) Hustrue Catharinæ Muntis Børn och Arfuinger, Kiendis och hermed Witterlig giør, At efttersom Erlig WelWiis och Welfornem/m/e Mand Hans Hansen Raadmand i Bergen Hafuer udj voris Sl: Forældris Sterfboed Kiøbt och sig tilforhandlet En Voris Sl: Forældris OdelsJord Kaldet Klefdal Beliggende udj Alenfit Skibred udj Norhorlehns Fogderie, Schyldendis Aarligen Smør En Ha[lf] Løb och It faar, for huilchen Gaard Ermelte Hans Hansen ha[fuer] betalt de derom forAccorderede penge som til Boens de[r udj] Induiiste Creditorer igien er Lefuerit. Thj Ville [Wj for os och] Voris Arfuinger hafue Soldt, schiødt och Afhendt, Saa [och hermed Selger] Schiøder och afhender forbe/mel/te OdelsJord med si[ne Lotter och Lunder,] Waat och Tiurt, Fischeuand och Fægang, Vde[n och Inden gierds] och ald anden Herlighed, Saaledis som vo[r]is Sl: Forældre dend Nydt och] brugt, oc af Arrildz tid der til [liggit hafuer, Til Velerm/el/te Hans] Hansen Hans Hustru oc Arfuing[er, huilchen hand her efter til] Euindeligh Odel och Eiendomb schal [Niude, bruge och beholde, och giøre] sig saa Nyttig som best Lougligen schee kand, samt deraf at Niude] oc oppeberge Landschyld, Stedzmaa[l och Tredie Tage, med alt andet] som nogen Jordrot af sin OdelsJord [och Eyendom kand Vere tilbe]rettiget, frj for alle oc huer Man[ds tiltale, Huortil Vj os och]

1676: 3b

Woris Arfuinger som fuldkommen HiemmelMend, forbinder och tilforpligter, oc at gaa Imellem Sagen oc alle dennem som noget derpaa med Rette tale Ville eller kunde, Och dersom Hannem eller hans Arfuinger, for Voris Vanhiem/m/els, noget deraf med Rette blef Afwunden, da Wj oc Voris Inden Sex Vgers forløb at forschaffe Hannem och Hans Arfuinger, ligesaa megit oc Welbeyleligt Jordegods, oc at holde hannem udj alt dette Skadisløs.

Dette til ydermere bekræftelse, Hafuer Wj trycht Voris Zigneter her neden Vnder, och Med Egne Hender Vnderschrefuit, Sampt Venligen Onbedet Erlige megit Achtbahre och Welfornem/m/e Mend Peder Hansen Raadmand, Kongl/ig May/estets Byefougit Lauritz Sørensen oc Thomas Christensen Byeschrifuer udj Bergen dette med os til Witterlighed at Vnderschrifue och forseigle

Actum Bergen d/end 16. 7bris. (Septembris) 1675.

Anders (L:S:) Garman. Christopher (L:S:) Garman. Fridrich (L:S:) Kohlman.

Herman (L:S:) Garman. Rasmus Stud (L.S.)

Peder Hansen (L.S.) Thomas Christensen (L:S:)

Kiendis Jeg Hans Hansen Raadmand i Bergen, oc Sorenschrifuer i Norhorlehn, At efttersom Jeg hafuer Kiøbt for/schrefn/e Gaard Klefdal, for Erlig och Velagt Mand Erich Erichsen Klefdal, LaugRettismand i Alenfit Schibred, Och hand nu pengene Rigtigen Erlagt hafuer, Saa hafuer Jeg hermed afstaaet til be/mel/te Erich Klefdal, Hans Hustru oc Arfuinger, Ald dend Ret som jeg dertil efter Hosføyede Schiøde i nogen maade Kand hafue. At saaledis i Sandhed er, beKrefter Jeg med mit Zignet och Egen Haand,

Actum Bergen den 18. Novembr/is 1675. (L:S:) Hans Hansen.

Kaarit til Laugrettismend Rasmus Lechnes och Oluf Knudsen Tuett.

Anno 1676 den 3 Martj blef holden **Almindelig Waarting paa Radøe schibreds Tingstue**, Neruerende Ko/nnglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Hans Tougle Lensmand Østen Fieldtzende Jacob Sæbøe, Ingebrit Quallemb Ole Sollem Magne Hucheland Niels Olsuold, Knud Sollemb Rasmus Tiore Mogens Ydstebøe Oluf Wildanger Oluf Soltuet Ole Nordanger Mogens Strømme Laugrettismend oc [en] deel af samme schibreds Almue.

[Her Commi]ssarius Hans Hansen lod nu for Retten [paa Tinget udj] Laugrettetz och Almuens forsambling [opbiude hans] Leddige Gaarder, om nogen som [hafuer Tient h]ans Ko/nglig Ma/yestet ville dennem bøxle, [Men ingen fr]embKom eller gaf sig tilKiende [som bøxle w]ille.

1676: 4

Hans Tougle Lensmand och Knud Haaland steffnt Rasmus Tougle for Resterende Landschyld. Rasmus møtte beKiende at hand er Hans Tougle schyldig fire Aars Landschyld Aarligen 10 March, er 6 Rdr 4 March, Och Trende Tredie Tager tilsammen 9 March. Rasmus beKiende at hand er \schyldig/ Knud Haaland paa Karj Sæbøs Vegne i Landschyld 1/2 Rdr.

Rasmus Dale paa egen och interesseredis Vegne stefnt for/schrefn/e Rasmus (Tougle) for giæld. Bemelte Rasmus Tougle efter Østen Fieldtzende och Magne Huchelands Vidne nu for Retten, befindis at Vere Rasmus Dale efter deris forligelse schyldig 3 March. Noch beKiende Rasmus Tougle at hand er Rasmus Dale och med interesserede schyldig Tou Aars Landschyld Aarlig 18 March Smør 1 Mehle Malt. Citanterne Eschede domb i Sagen til betaling efter Lougen. Afsagt at Rasmus Tougle bør at betale forskrefne Resterende Landschyld och Tredietage som hand befindis schyldig at Vere, inden 14 dage Vnder Namb och Wurdering efter Lougen.

Kaaret til Laugrettismend Oluf Ascheland och Mogens Solemb.

Anno 1676 den 6 Martj blev holden **Almindelig Waarting paa Lyren Tingstue i Lindaas schibred** Neruerende K/onglig M/ayestetz foget Peder Andersen, Magne Bruntland i Lensmandens sted, Christian Monsløb, Haluor Fondnes Omund Hunduen Ifuer Wig Steffen Hunduen Jacob Grimstad Erich Quamme Erich Aaraas Mogens Maaraas Laugrettismend och en deel af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Da blev forKyndt hans Exel/lentz Her Cancelers befal[inger] som tilforne er indført.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu [for Retten paa] Tinget udj Almuens och Laugrettetz for[sambling, opbiude] hans Leddige Gaarder, om no[n]e[n] som hafuer Tient] hans Ko/nglig Ma/yestet Ville dennem [bøxle, Men ingen fremb]Komb, eller gaff sig tilKien[de, som bøxle wille.

Her Lyche Stefnt Joen Fieldtzb[øe] tid har opsagt sin gaard Nor Fiel[dtzbøe] hand bør blifue Ved gaarden de[] Aars Landschyld och Rettighed. []

1676: 4b

Iche Vil boe gaarden lenger i huad domb hannem ofuergaar. Och sagde at hand for 14 dage siden opsagde gaarden. Afsagt efterdj Joen iche har opsagt gaarden i Rette tide for Jul, da bør hand betale dette Aars Rettighed efter Lougen.

Kaaret til Laugrettismend Mogens Knudsen Schouge Lauritz Andersen Oxnes (Øksnes).

Anno 1676 den 8 Martj blev holden **Almindelig Waarting paa Halsuig i Gulen schibred**

Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Jacob Oppedal Lensmand Joen Golten Erich Risnes, Mogens Westeuig, Hans Grinnen Siur Molland Joen Kielleuold, Gieble Østgullen, Jørgen Myre Peder Rørtuet, Joen Høeuig, Lauridtz Glenie, Østen Houge Baldtzer Hantuet, Ole Nappen, Michel Miømmen, Laugrettismend och en stoer deel af Almuen som Ting søgte.

Blef forKyndt hans Exel/lentz Her Cancelers befalinger som tilforne er indført.

Her Commissarius Hans Hansen, lod nu for Retten paa Tinget i Almuens forsambling, opbiude hans Leddige Gaarder, om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestetz wille dennem bøxle, Men ingen frembKomb, eller gaff sig tilKiende, som bøxle wille.

Sagefogden stefnt Berette Rasmusdatter for Lejemaal met Sergiant Sohne Haagensen en Egtemand. Quindfolchet møtte iche, Men hindis Moeder møtte och [sag]de at hun er Reigst til Rafnberg, Men Moederen [] \sig/ at suare for hinde. Och tilstoed hun at datteren [hafde] begaait Lejrmaal met for/schrefn/e Egtemand Sohne []. Afsagt at Quindfolchet Berite bør [Leje]maals bøder eftter Recessen eller at [straffis paa hen[dis Krop.

[Poffuel] Hougen stefnt for Slagsmaal met S:(salig) []l Poffuel møtte och Vedgich at [hand iche kun]de negte at hand io hafde Verit i [Slagsmaal] met hannem. Afsagt at Poffuel [bør at bøde til] hans Ko/nglig Ma/yestet for slaxmaalet 1 March Sølf.

1676: 5

Sagefogden begierte at motte indfør is at Siur Hansen Hafuerland hafuer bøtt formedelst hans Hustru kom fortilig i barsel Seng - 9 Rixort.

Kaarit til Laugrettismend Lauritz Olsen Houxuer (Haugsvær) Och Ole Olsen Duesund.

Anno 1676 den 10 Martj blef holden **Almindelige Waarting paa Eide Tingstue i Echanger Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Mogens Essem Lensmand, Lauritz Hølleland Ole Nedre Echangr Ole Øfre Echanger Christian Aschelands Jørgen Biørge, Anders Hindenes Børge Jordal Och en deel af Almuen.

Da blef forKyndt hans Exel/lentz Her Cancelers befalinger som tilforne er Indført.

Peder Brembs i Rette lagde en Rigens stefning paa Maria Blechmands Her Major Kodes Kiereste hendis Vegne huormed Var indstefnt Her Lyche Hansen och Suindals lejlendinger samt Mogens Essem, anlangende huor meget samme gaard schylder til hinde och hindis S:(salig) Mand Jan Luden, som de Kiøbt hafuer. Fuldmegtigen i Rette lagde Welb/emelte fru Helle RosenKrandtzis schiøde dat/erit 10 Sept/embris 1668 formellende [at] hindis Welb/emelte har Solt for/schrefn/e Suindal til dennem for at schylde Aarlig en Løb Smør en half tønne Malt. Men de iche bekommit meere der af i Aarlig Landschyld end en half løb Smør och en half tønne Malt, Och ligesaa har hun Soldt dend igien til Mogens Essem Lensmand Nemblig for 1/2 løb Smør 1/2 tønne Malt [] eftter hindis til hannem Vdgifne schiødis form[ellende] Dat/erit Bergen 13 Januarj 1675 som Moge[ns] nu i Rette lagde. Niels Suindal fremb[Komb] och beKiende at hand har boed paa Suindal [] och er hannem Witterlig at gaarden [] 1/2 løb 18 March Smør 3 Meller Malt, der [Al]-helgens goedtz \Verit/ som Maria Luden

ha[] 1/2 løb Smør 2 Meler Malt, Men [] 1 Mehle Malt
tilKomme[] Och ligesaa har huer part []

1676: 5b

Och har hand midler tid brugt en Trediepart i gaarden. Ole och Torchel Suindal som nu bruger en halfpart i Suindal møtte och beKiende at en af dem har boed derpaa i 16 Aar och den anden i femb Aar, och schylder gaarden i alt 1/2 løb 18 March Smør och 3 Mehler Malt, der \er/ af (der af er) 1/2 løb \2 Meller Malt/ til Alhelgen som S: (salig) Jan Luden och Marj Luden har nogen tid fuldt, och til Lindaas Presteboel 18 March Smør 1 Mehle Malt, Och ligesaa hafuer deris forfædre Landschylden til Alhelgen och Prestebolet betalt. Huor paa de gjorde deris æd met opragte fingre. Abel Mogensen Klocher møtte paa Her Lyches Vegne i Rette lagde Trende hans Jordebøger och end nu den fjerde Jordebog huor med blef beuist, at hand som Prest til Lindaas gield, har paa Ko/nglig Ma/yestetz och Presteboelens vegne pro officio siden 1632 och hidindtil fuldt och oppebaarit Aarlig Landschyld af for/schrefn/e Suindal 18 March Smør 1 Mehle Malt. Laugrettet och \en deel af nu/ tilstedeuerende Almue beKiende at Prestebolet tilKommer En Trediepart i Suindal som er 18 March Smør och 1 Mehle Malt och Alhelgen ichon \Verit/ tilhørende de andre Tou partter som er 1/2 løb Smør 1/2 tønde Malt.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget i Almuens forsambling opbiude hans Leddige Gaarder, om nogen som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet wille dennem bøxle, Men ingen frembKom eller gaf sig tilKiende som bøxle Ville.

Efter Mogens Essembs begiering blef forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Vj wnderschrefne Salig Her Præsident Herman Garman och Salig Hustrue Cathrinæ Munthis Børn och Arfuinger, Kiendis och hermed Witterlig gjør, At eftersom Erlig Welwiis och [Welfornemm]e Mand Hans Hansen Raadmand udj Bergen, [Hafuer udj Voris] Sl: Forældris Sterfboed Kiøbt och sig tilforhan[dlet En Voris S]l: Forældris OdelsJord Kaldet Fyllingsnæs,

1676: 6

Beliggende udj Echanger Skibred i NorHorlehns Fogderj, Skyldendis Aarligen Smør To Løber oc En Tynde Malt, For huilchen Gaard Erm/el/Te Hans Hansen hafuer betalt de derom forAccorderede penge, som til Boens derudj Induiste Creditorer igien er Lefuerit, Thj Ville Vj for os och Voris Arfuinger hafue Soldt schiødt oc afhendt, Saa oc hermed Selger, schiøder oc afhender forbe/mel/te OdelsJord med sine Lotter oc Lunder, Waat oc tiurt Fischeuand oc Fægang, Vden oc inden Gierds, med ald anden Herlighed, saaledis som Voris Sl: Forældre dend Nydt oc brugt, oc af Arrildtz tid der til liggit hafuer, Til Velerm/el/Te Hans Hansen, Hans Hustrue oc Arfuinger, huilchen hand her efter til Euindelig Odel oc Eiendomb schal Niude bruge oc beholde, och gjøre sig saa Nyttig som best oc Louligen schee kand, sampt deraf at Nyde och Oppeberge Landschyld, Stedsmaal och Thredietage, med alt andet som nogen Jordrot af sin OdelsJord oc Eiendomb kand Vere tilberettiget, frj for alle oc huer Mands tiltale, Huortil Vj os oc Voris Arfuinger som fuldkommen HiemmelsMænd forbinder oc tilforpligter, och at gaa Imellem Sagen oc alle dennem som noget derpaa med Rette Thale Wilde eller kunde, Och dersom Hannem eller Hans Arfuinger for Voris VanHiemmels Noked deraf med Rette blef Afwunden, Da Vj oc Voris efter Sex Vgers forløb at forschaffe Hannem oc hans Arfuinger ligesaa megit oc belejligt Jordegods, och at holde hannem udj alt dette schadisløs. Dette til ydermeere bekræftelse hafuer Vj try[gt] Voris Zigneter her Neden vnder, oc med Egen Haand Vnderschrefuit, Sampt Venligen Ombedet Erlige megit Achtba[hre] och Velfornemme Mend Peder Hansen Raadmand, Kongl/ig Ma/yestetz Byefogit Lauritz Sørensen och Byeschrifueren Thomas Christensen dette med os til Witterlighed at Vnderschrifue oc forsegle.

Actum Bergen d/end 16. 7bris. (Septembris) 1675.

Anders Garman Eghdtt: (L:S:) Christopher Garman (L:S:)
Fridrich Kohlman (L:S:) Herman Garman (L:S:) (L:S:) Rasmus Stud (L:S:)
Peder Hansen (L:S:) Thomas Christensen (L:S:)

Kiendis Jeg Hans Hansen Raadmand i Be[rgen,] och Sorenshrifuer i Norhorlehn, At eftersom Jeg haf[uer Kiøbt] for/schrefn/e Gaard Fyllingsnæs, for Erlig oc Velacht Man[d Mogens] Knudsen Essem, Lensmand i Echanger schibred, oc [hand nu pengene] Rigtigen Erlagt hafuer, Saa hafuer Jeg hermed [afstaaet til] be/mel/te Mogns Essem, Hans Hustru oc Arfuinger, Al[d dend Ret] som Jeg der til efter hosføjede Schiøde i nogen [maade Kand] hafue. At saaledis i Sandhed er, Bekiender Jeg [med mit Zignet] och Egen Haand.

Actum Bergen den 18 N[ovembris 1675.] (L:S:) [Hans Hansen]

1676: 6b

Efter Oluf Torchelsen Indre Eidis begiering bleff forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Kiendis Vj Eftterschrefne, Johans Sandnes, At Jeg paa min Kiere Hustrue Marite Siursdatter Miøm/m/ens Vegne, och med hendis Villie oc Sambtyche, Och Jeg Sæbiørn Sandnes i fuldmagt paa Karj Siursdatter Miøm/m/ens Vegne, oc med hendis Willie och Sambtyche, hafuer Soldt schiødt oc Afhendt, Och nu med dette Voris obne breff, Selger schiøder och afhender fra dem, oc deris Arfuinger, til Erlig och fornumbstig Mand Oluf Torchildsen Indre Eide, och hans Kiere Hustru Britte Olsdatter deris Børn och Arfuinger, Nj Marcher Smør och trej Kander Malt, Odelsgoods, liggendis i Yttre Eide, i Echanger Schibred, i Norhors fogderj, som Lauritz ibm (Yttre Eide) nu bruger, oc paaboer, som for/schref/ne Marite oc Karj Siursdøttre efter deris Sl: (salig) Fader Arfueligen Er tilfalden. Huilche for/schref/ne Nj March Smør oc Trej Kander Malts Leye Odelsgoods i bem/el/te Ytre Eide for/schref/ne Oluf Thorchildsen hans Hustru børn oc Arfuinger efter denne dag maa oc schal hafue, Niude bruge oc beholde til Euindeligh Odel oc Eiendomb, med schouf oc March, Agger oc Eng, Fischeuand oc Fægang, fra fieldtz til fiære, Waat oc tiurt, Ødde oc Aabiugde, med alt huis (det som) der nu tilligger, oc Af Arrilds tid dertil liggit hafuer, oc bør at ligge dertil med Rette, intet Vndertagende i nogen maade, Efttersom hand os derfor hafuer betalt eftter Voris Kiøb och forligelse i Reede penge Thj (10) Rixdaller, Saa Vj betacher Hannem for god oc Nøjachtig betaling i alle maader. Huorfore Vj hermed Lofuer och os tilforpligter frj at hiemble oc fuldkom/m/eligen at tilstaae be/mel/te Ole Torchildsen oc hans Arfuinger, samme 9 March Smør oc 3 Kander Malt, med ald den Ret och frjhed, som Nogen Odelsmand til sit Odelsgoods hafue Kand, Och deraf den Aarlig Indkomst Hannem och Hans Arfuinger til Eiendomb at efterfølge. Och dersom saa scheede, huilchet dog iche formodis, at for/schref/ne Gods bleff hannem eller hans Arfuinger Ved nogen domb eller Rettergang afwunden, da bepligter Vj os, och for/schref/ne Marite och Karj Siursdøttre och Voris Arfuinger, at igien gifue och fornøje bem/el/te Oluf Eide hans Hustrue Børn och Arfuinger ligesaa got och Velbeyleygt Godtz igien Inden Sex Vger nest efter, at det os tilkiende gifuis, Huilchit Vj och Voris Arfuinger schal holde Hannem och hans Arfuinger Aldeelis uden schade och schadisløs i alle maade. Dis til Vidnisbiurd hafuer Vj Voris boemercher her Vndertegnit, Och Venligen Ombedet Michel Siufsrn Miømmen, sampt Jacob Oppedal Lensmand, [sampt Ole], Johans Høiuig, Michel Steene, LaugRettismend i [Gulen schibred,] dette til Vitterlighed at besegle.

Actum Halsuig i Gulen [dend] 1676. (L:S) (L:S) (L:S) (L:S) (L:S) (L:S)

1676: 7

Kaarit til Laugrettismend Anders Totland och Siur Lauritzen Indre Eidtznæs.

Anno 1676 den 11 Martj blev holden **Almindelige Waarting paa Hoshofde Tingstue i HosAnger schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Mogens Mielstad Lensmand Peder Wahre Niels Miøs Niels Hoele Haluor Øffsthuus Ole Litland Ole Hougstued Rasmus Hanistued Haluor Blegelj Børge Fotland Torchel Aasem Oluf Nesse Johans Fieldschaal Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blev forKyndt hans Exel/lentz her Cancelers befalinger som tilforne er indført.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget udj Almuens forsambling, Opbiude hans Leddige Gaarder, omb nogen som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet, Ville dennem bøxle, Men ingen frembKomb eller gaff sig tilKiende, som bøxle Ville.

Synneue Ryscheland stefnt Simen Haaland formedelst hand tillagt hinde at hafue taget It Sølfbelte i branden da hans gaard afbrendte. Simen møtte och sagde at hand spurde hinde om beltet som Kom bort i branden da hans gaard afbrendte, Men hand hafuer iche lagt hinde nogen Sag til derfor, och iche Weed huor den er hen Kommen. Afsagt efterdj Synneue iche tillegg[] for [] af Hofuetmanden i nogen maa[de] sielf her for Retten, hafuer Vdsage[] allenne spurt hinde om sit belte som [] branden, och hinde iche heller ofr beu[ist] hafuer taget eller sig befattet me[d] Da bør hun for denne Sag och Vd[] frj och Wdenn efttertale at Vere, [] som sig Vnderstaar efter denne dag [] at lade høre eller hinde [] da de at stande der[] bør.

1676: 7b

Britte Olsdatter stefnt Johans Sandal for 8 1/2 Rdr Løn och Kleder och 2 March Laante penge. Ole Rachnes møtte paa Johannes Vegne och sagde at hand er hinde intet schyldig. Afscheediget at Johans schal sielf møede i Rette til neste Ting at giøre fuldKommen forKlaring i Sagen huad hand er hinde met Rette schyldig, som schal i Sagen Kiendis huis Rett er.

Johans Hofstuet soer (sver - av sverje), iche Viste at hafue slaget Marite Langelands datter, da Kunde hand iche tilKiendis at bøde efttersom ingen prouf derom fremKom.

Knud Mitgaard Stefnt Johans Tuet for Resterende Tiende. Johans møtte sagde hand er schyldig 2 Aars Tiende. Afsagt at hand bør betale inden 14 dage Vnder Adferd efter Lougen.

Kaarit til Laugrettismend Niels Lastad Johannes Kallestad.

Anno 1676 den 13 Martj holtis **Almindelig Waarting paa Restad i Mielde schibred**, Neruerende Ko/nglig M/ayestetz foget Peder Andersen, Mogens Reestad Erich Reestad Mogens Lofttaas Simen Rønhofde Ole ibm: (Rønhofde) Rasmus Blom, Niels Braguatten Anders Rifuenes, Mogens Hafre, Anders Mitmielde Johans Halleland Rasmus Ascheland Niels Hafre Knud Stoeche, Niels Daltued Laugrettismend och en deel af samme schibreds [Alm]ue.

Da blev forKyndt hans Exel/lentz Her [Canc]elers befalinger som tilforne er indført.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget udj Almuens forsambling opbiude hans Leddige Gaarder om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet Ville dennem bœxle, men ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende, som bœxle Ville.

Eftter M/ester Euert Euertsen (Edvard Edwardsen) Conrector udj Bergen [Latinsche] Schole, Hans begiering, blef nu af [] fo]get Peder Andersen fredliust

1676: 8

hans Gaarder Wallestrand och Rønhofdis schoufue, ingen sig at Vnderstaa derudj at hugge eller til Wpligt at forhugge lade Imoed Lougen, Wnder tiltale och bœder eftter Loug och Rett. Och blef nu eftter hans begiering forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Claus Henrichsen Miltzou boende paa Mosefind paa Waas, Kiendis och hermed for alle Vitterligt giør, At Jeg med min egen, saauelsom min Hustruis Villie och Sambtyche, hafuer Soldt, schiødet och afhendiget, Saa och hermed aldelis Selger, schiøder och Afhender fra mig, min Hustrue Børn och Arfuinger, til Hæderlig och HøyL/ærd Mand Eduart Edvartsen Conrector udj Bergen Latinsche Schole, Hans Hustrue, dend megit Dyderige och Gudfrychtige Christentze Ottisdatter, deris Børn och Arfuinger, eftterfølgende mit Odelsgoods, beliggende udj Mielde Schibred, paa Østerøen udj Norhorlehn, Saa som først: Wallestrand, med sine Vnderliggende Jordeparter, som eftter Strenghe och Welb/enefn/te Herre, Her Peter Reetzis Schiøde, Aar 1666 Vdgifuen udj Kiøbenhafn den 30 Januarj, schylder Aarlig Tre Løber Smør och En tynde Malt, med huis Andet Goeds, løst och fast, Huuse och Værelser, Boeschab och quæg, som der efter mine fortegnelsers Liudelse och Voris oprettede Kiøb schal findis, och Hannem til fornøyelighed efter Hosføyede Taxt, schal Lefueris; Disligeste min Gaard RonHofde, der sammesteds, nest hosbeliggende som schylder Tuende Løber Smør, En Hud, En Halff tynde Malt, och It Faar. Begge efter de gamble schiøder mig her om er gifuen, och Hannem nu er beHendiget. Huilche for/schref/ne Gaarder, Nemblig Wallestrand paa 3 Løber Smør och 1 tynde Malt, och Ronhofde paa 2 Løber Smør, 1 hud, En Half tynde Malt och It faar, med ald [dens] afga[æen]de Landschyld och Rettighed, Arbedzpenge och foerN[ødspenge] tilliggende Land och Vand, Fosser och Strø[mmer, Lotter] och Lunder, Item ald anden Indkombst,]] HerligHed, Vere sig udj Agger och Eng, Skouf och M[arch, Fische] -Vand och fægang, Weide och Weidesteder, til [] Øde eller Aabiugde, Waat och tørt, inden och Vde[n gierds] begge med Bœxel och Thredie Thage, saa som [] formænd dennem V-paataalt brugt haf[uer] hid] indtil hafuer Verit berettigede, med [] tilleg och Herlighed, der nu tilleger, och [af Arrildtz] tid tilligget hafuer, och med Rett[e tilligge bœr, Ald]-deelis intet Vndertagende i no[gen maade]

1676: 8b

Med huad som heldst Nafn, det er nefnet, eller med Nefnis kand; det Hand, Hans Hustru, Børn och Arfuinger, nu strax her efter, at schal och maa Niude, følge och hafue, bruge och beholde, och deraf Annamme och Oppeberge detz Landschyld och Rettighed, Stedtmaal, Holding, Skofuehug, FoerNød, Arbejde, och alt andet saauit nogen Jordrot af sit Odelsgoods er berettigit, och ellers udj alle maader, enten hand det self ville beholde, eller til andre /: huor hand dog mig det først Vil tilbiude, sampt mine Arfuinger :/ Vil afhendige, at maa giøre sig det saa Nyttigt och gafnligt, som Hand, eller de best Kunde eller Ville, ligesom deris frj Arfuelige Odel och Eyedom til Euindelig Odel och Eye. Och Kiender Jeg mig, min Hustrue, Børn och Arfuinger, Aldelis her efter ingen Ydermeere Anpart, loddeel eller Rettighed, at hafue til, eller udj for/schref/ne Godtz, eller detz Eyedomme, Herlighed, tilliggelse, eller noget som forskrefuit

staar, efter denne dag i nogen maade, eftersom mig derfor til Nøysomhed er scheid fyldist och fuldkommen betalling, mindste penger och meeste, sampt Schiøttingsøre, eftersom udj voris Kiøb er kommen, i alle maade, Saa Jeg hannem derfor betacher, Och derhos bepligter mig, min Hustrue, børn och Arfuinger, at frj Hiemle och fuldkom/m/eligen at tilstaa Velermelte Eduart Eduartsen, Hans Hustru, Børn och Arfuinger, for/schref/ne Godtz, Eyedomme och Herlighed, och alt som forskrefuit staar, och at gaa Imellem hannem och huer Mands tiltale, som derpaa kand tale med Rette i nogen maade. Och om for detz Manquoment, eller Voris Vanhiemmels bryst schyld, af sam/m/e Godtz, Eyedom, Herlighed, Landschyld, Rente eller rette tilliggelser, eller noget vt Superius, blef forbe/mel/te Conrectorj Eduart Eduartsen, Hans Hustru Børn och Arfuinger, eller andre med beschrefne []gen Dom oc Rettergang, eller udj nogen [maa]de fravendet eller frataget, da schal Jeg, [min Hus]true Børn oc Arfuinger vere forpligtet, [] - och vederlegge Hannem, Hans Hustrue

1676: 9

Børn och Arfuinger, lige saa got Gods, och Velbeleiligt baade paa Landschyld, Bøxel, herlighed, och tilleggende, inden Sex samfelde Vger der nest efter, at Vj derom Aasigis, Saa at dette schal blifue af mig, min Hustrue Børn och Arfuinger, for/schref/ne Conrector, hans Hustrue Børn och Arfuinger, aldelis uden schade och Skadisløs udj alle optenkelige maader. At saa er, och Sandeligen scee schal, hafuer Jeg dette med egen haand och Segell Vndertegnet och bekræftet; Sampt Venligen Ombedet mine Høy-Ostimerede Suogere, dend Hæderlige och Højlærde Mand Magister Otte Hansen SogneHerre til NyeKierchen udj Bergen, och min Kiere Broder Axel Larsen Schipper och IndVohner ibm (same stad), som udj voris Kiøb hafuer Værit ofuerverendis, dette med mig til dis store Stadfestelse at Vnderschrifue och forsegle; Er och Venlig begierendis, at dette mit Schiødebrief udj Norhorlehns Pantebog maa blifue Indført. Bergen den 10. Janvarj, Anno 1676. Claus (L:S:) Henrichsen Miltzou Eghdtt. Axel (L:S:) Lauritzen Eghdtt. L:S:) Otto Hansen.

Herman Garman Stifttschri fuer stefnt Laurs och Rasmus Rifuenes for Kierche Korn Tiende for 1675. Rasmus møtte paa begge deris Vegne och sagde de wil betale. Simen Gierestad sagde at Stifttschri fueren vil Nøyes met Korn. Iligemaade stefnt Poul (og) Michel och Knud Huidsteen for 2 Aars Resterende Tiende. Knud Huidsteen møtte paa egen och for/schref/ne sine granders Vegne och sagde de vil betale met første sam/m/e 2 Aars Tiende met penge. Noch er Michel Huidsteen schyldig 3 Aars Koe L[eye.] Knud sagde hand wil betale. Enchen Wemmeluig stefnt for Kierche Ti[ende] 75. Rasmus ibm: (Wemmeluig) stefnt for Kierche Tien[de] 74 oc 75. Mogens Hafre møtte paa der[is Vegne] och sagde at de vil betale samme Tiende [] Afsagt at forskrefne bør strax at [betale deris] Resterende Korn Tiende, och Koe Leye, [enten met] Korn eller penge Vnder Adferd [eftter Lougen] Ved Namb och Wurdering schadisløes, [at udsøgis]

1676: 9b

Kaarit til Laugrettismend Ole Nielsen Bircheland och Michel Gutormsen Eide.

Anno 1676 den 14 Martj blef holden **Almindelige Waarting paa Yttre Arne i Arne Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Hans Jordal Lensmand, Oluf Fugstad Marchus Arne Niels Hetlebache Halsteen Blindem Erich och Oluf Tuenes Ifuer Taquam Rasmus och Joen Romslaa, Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blev forkyndt hans Exel/lentz Her Cancelers befalinger som her tilforne er Indført.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget i Almuens forsamling opbiude hans Leddige Gaarder, om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet Ville dennem bøxle, Men ingen frembKom eller gaf sig tilKiende, som bøxle Ville.

Jørgen Aasen stefnt Siur Aasem och hans Tienistpige for en baad som hun taget af Landet Ved Hougs och blev Sønderlaget af Storm. Siur och pigen møtte och sagde pigen at hun mistog denne sønderlagen baad i steden for hindis hosbonds baad. Johans Garnes beKiende at hand Laante Niels Einersen Siur Aasemb's baad ofr til Hougs Land. Anders Garnes beKiende at hand tog baaden som blev sønderlaget och Roede dermed ofuer fiorden til Mølle met sit malt, Thj den stod ...(?) i Wejen Ved Nøstet at hand iche Kunde faa sin egen baad Vd, Wden hand schulle schuffuet den fremmet baad paa Søen. Afsagt efterdj Johans Garnes Laante en andens baad som han iche VedKom, Siur Aasemb som Ved sin pige lod føre baaden af Landet som en anden tilhørte, Och Anders Garnes som brugte en andens Wden forloff, bør Huer at betale en Trediepart til Jørgen for baaden Nemblig huer 2 March. Dog om Johans Gar[nes] wil betale Wden stefnemaal [] at stefnis til neste Ting.

1676: 10

Herman Garman Stifttschri fuer stefnt efter/schref/ne for Resterende Kierche Korn Tiende. Erich Tuenes paa sin egen och broder Johanssis Vegne sagde at de er schyldig for 75. Ole Tuenes sagde at Johans Aschelands er schyldig for 75. Ligesaa sagde Erich at Gudmund (og) Jacob och Enchen (alle 4 frå Tunes) er schyldig for 75. Lars Tuenestued beKiende at Carl (Tunestveit) er schyldig for 75. Garnesis besidere møtte och sagde at de er schyldig for 74 som Johans berette. De Indstefnte møtte och sagde de wille betale met penge. Och blev Herman Garmans Indleg och forteignelse i Rette lagt. Afsagt at de Indstefnte bør strax at betale deris Resterende Tiende enten met Korn eller penge i steden efter Taxten som andre gifuer 9 March 12 Schilling for huer Tønde Korn. Ligesaa beKiende Houglands besidere at de er schyldig It Aars Tiende for 75. Och erbøed sig at betale. Da bør de lige saa at betale som de andre nu er tilKiendt som foresigis, Vnder Namb och Wurdering efter Lougen schadisløes.

Kaarit til Laugrettismend Anders Midhaarhuig och Ifuer Risnes.

Anno 1676 den 31 Martj blev Retten betient paa Nedre Fyllinge af Niels Dingeland Lensmand Arne Totland Matis Bratland Oele Houge, Poul Tuet Mogens Totland Laugrettismend.

Her Commissarius Risbrech Indlagde en Rigen[s stefning] ofuer Baard Nedre Fyllinge formedelst Klammerj [] mind hans Tienner Michel begaet i Juletider [] Wtuchtelig och forArgelig Anstillende, samt fo[] schoufhug och fore hand iche holt gaarden met [] lige, med widere stefningens indhold, huor om [] prouf var indstefnt deris sandhed at Vidne [] Baard møtte och sagde det er Aar och dag siden [] paa Sælen och sagde sig iche hannem at hafue slage[] mindis. Michel Sælen profuet at Baard wa[] Commissarj Tienner Michel, och K[] <var> inde, och war de begge meget dru[chne]

1676: 10b

Ind, midlertid Kom dem ord emellem, men huad det war Wed hand iche, saa drog Michel sin degen (kârde) och wille til Baard dermed, saa tog hand degenen fra Auchel(?) och lagde den i

sengen hos hans Konne som laa i barsel Seng, at dermed ingen schade schulle schee, och wille hand siden haft degenen igien men quindfolchet forhindrede hannem det at ingen meere Klammerj schulle schee, saa gich Michel siden om Aftenen vd i Sengeboen och lagde sig om Natten Men Baard blef liggende i stuen, Men for frygt for {Michel} Baard, gich Michel iche af stuen, Huorpaa hand gjorde sin æd. Marite, Michel Selens quinde profuede iche at Kunde Winde (vitne) noget i denne Sag, Thj hun Var Kon 2 dage gamel i barsel Seng, och war da liggende Nermere It døed Mennische end som Lefuende, hun Wiste iche heller huem som begyndte Clammerien, hellers sagde hun at Baard lagde sig i benchen och lod sin Rumpe gaa, och sagde Baard net det samme, det gaf hand Lille Michel och hans hosbond, Huorpaa hun gjorde sin æd met opragte fingre. Ole Sele møtte och gjorde sin æd at hand Wiste intet at Winde i denne Sag, Thj hand war iche i Stuen. Niels Sele gjorde och sin æd at hand Wiste intet i denne Sag Thj hand war iche hiemme. Agatte Sele gjorde och sin æd at hun Wiste intet at profue Thj hun gich strax Wd och gjorde sit Arbeide. Marite Sele gjorde sin æd at hun Wiste intet at profue, Thj hun gich strax Vd, och gjorde sit Arbeide. [j] Øffre Fyllinge profuede at hun iche mindis huem [som] begynte Klammerien Thj hun war iche altid til stede, Men gich Vd och ind, och Michel och Baard war W-uenner, saa lagde Baard sig i benchen och lod hans Rumpe gaa med en fiert som hand Vdslog, och sagde hand at hand gaff Lille Michel och hans Hosbond det. Huorpaa hun gjorde sin æd met opragte fingere. Baard suarede til alt dette at hand gandsche intet Kand mindis herom Thj hand war megit druchen. [Fy]llinge profuede Ved æd och opragte fingre [] Ved at Winde, at Baard hafr Huget []det Temmer (tømmer) som Her Commissarius

1676: 11

sielf har ladet hugge i schoufuen. Niels Husmand profuede at Baard hafuer hugget et styche af It Træ som Commissarius sielf hafde ladet hugge; som hand Solte til Willum Jansen It styche Træ som kom i bonden (?som kom i bonden?) i en schude, huilchet Træ Commissarius och sielf hafde ladet hugge Øster i schoufuen. Baard negtede at hand iche har afhugget \af/ det \ene/ Træ som Commissarius lod hugge Øster i Marchen, och iche Solt noget til Willum Jansen, Men det første som Niels har profuet om, hafr hand hugget It styche af til fiæle i en dør paa gaarden och det fierde styche ligger i Laden Niels profued widere, at Commissarius hafde Vdschichet hannem och Ole Nygaard at fladhugge noget Tømmer som Baard hafde hugget i schoufuen och Kiørt her hiem til gaarden huilchet Commissarius wille tage fra hannem, Och da de sagde det til Baard, suarede hand, befatter eder intet dermed, ellers tager en schade. Huorpaa hand gjorde sin æd met opragte fingre. Schoufuens besigtelse blef med Her Commissarij sambytyche optagen at forrettis en anden beleilig tid efttersom dagen och tiden iche nu dertil strecher.

Anno 1676 den 3 Ap/rilis holtis **Almindelige Waarting paa Hop i Schiold schibred**,
 Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Niels Dingeland Lensmand, Ole Hop
 Fredrich Steen Oluf Eide Laurs Heldal Ole Schage Lasse Aasse, Lasse Smøraas Arne Totland
 Mogens Samdal Michel Bircheland Niels Natland Ole Heldal Ifr Byenes Lars []
] Tittelstad Haluor Grimstad Mogens [] Tuett Laugrettismend och en
 deel [af Almuen.]

Da blef Vnderdanigst forKyndt Copi[] Allernaadigste Schattebref for
 In[deuerende Aar] hans Excellence Her Canceler fra[] Excellence
 tilschichet, Saa och b[] hans Excell/ence Her Cancelers schrifttli[ge
] samme Høyst be/mel/te Schattebreff \strax/ paa al[le steder] her i Fougderiet til alle
 VedKomme[nde] schal publiceris och derofr holdis,

Wii Christian den Femfte af Guds Naade, Konge til Danmarch och Norge, de Wenders och Gotters, hertug udj Slesuig Holsten Stormarn och Dytmerschen Grefue udj Oldenborg och Delmenhorst, Giør Witterligt for alle Vore Kiere och Throe Wndersaatter, af Adel, samt Geistlige och Verdslige, med meenige Bønder och Almue som bygger, boer och tilholder udj Bergenhus Stift och i Vort Rige Norge, at Vj til Voris och Vore Vndersaatters Conseruation, saa och Vore Riger och Landers høy magt paaliggende Defention udj dise Wanschelige tiider Allernaadigst hafuer for got Anseet, schatten for Neruerende Aar at lade paabiude paa denne maade, Nemblig udj Norhors Fogderj, af En Løb eller trey bismerpund Smør trej Rdr trej ort. Sundfiord och Sundmørs Fogderj af En Løb Smør Threj Rdr. Nordfiord Sundhor och Ytre Sogn uden for Quamsbøen af En Løb Smør Halftredie Rixdr. Waase Ytre Sogn inden Quamsbøen af En Løb Smør tou Rixdr. Indre Sogn, Haranger, Bremanger, Kind och Wildesnes Sougen i Sundfiord, Sampt Selløe giæld i Norfiord, at schatte af huer Løb Smør tou Rixdr. Lærdallen under Fillefield udj indre Sogn, at schatte half der Imod, saa som En Rixdr. Ald Anden Landschyld at Reignis til Løber, disligeste schal och alle som Nogen tiende Laxefischerj eller dislige til Kiøbs Pandt eller benaading bekommit hafr der iche tilforn er lagt och Set for Landschyld, deraf Contribuere, Fire Rixdr af huer Hundrede, som de Aarligen hafr til Oppebørsel, Saa ochsaa de som Sig af Vore Almindinger hafr til Kiøb at schatte Aarligen deraf fire præcentum (prosent) for huer hundrede Rdr, de derfor gifuet hafr Vnder samme Pantis eller benaadings fortabelse, Odelschatten schal huer Landdrot och panthafuende Self som iche derpaa Vort egit Sær benaadings bref hafr, betale i det Fogderie huor godset ligger, eller och om Landrotten eller pantmanden er frawerendis, da at betalís af Lejlendingen til afkortning i Landschylden hos Jordrotten eller hans Hosbonde igien efter Fogdens Seddel, Nemblig af huer schippund tunge, En Løb eller Spand Smør, at gifue En Rixdr. En hud En halff [Rixdr] Halftiende schilling. En Vog fisch Halfanden ort. Ald anden []d at Regnis efter tunge. Dog huer Jordrot som boer [paa sin e]gen Jord, at schatte som en Lejlending och Vere frj for Odel, []foruden schal af huer 300 t/ønde/r hartKorn, gifuis Maanit [Ri]xdr til Rytterens Vnderholding, som til huer Stedz Fo-[] til huer 22 daug udj Maaneden schal Clareris, som er [] 5 t/ønde/r 8 Schilling dansche, fra huilche Rytterholds penge, det gods [] Vndtagis, som ingen pro officie Niude, som af sin []g Rytterholden, saasom det til Laugstoelen ligger och [st] Saa ochsaa prouianschat gifue af huer 2 schippund []der Landschyld efter samme maade och proportion at [] half bismerpund reent Smør, eller En [] Saa och enten En half Wog och 4 schaalpund

God tør Rodschier, eller En half Rixdr, huilchet af Bergenhus Stifft udj Bergen och til prouiant schrifueren sammestedz schal lefueris, och schal Smørit Clareris och betalís til den første Junj. Dend tørre Rodschier til dend sidste Octobr/is. Kaaberschatten Andgifuis i Aar som i fior, For nest forbe/mel/te tuende schatter Nemlig Rytterholds penge, prouianschat, Ere gandsche ingen Exciperede Enten de til Militien Estaten ere Assignerede heller iche, Vndtagen En fuldgaard som huer Officerer som Gaard, er forundt och tillagt, forundis derfor saauelsom alle andre paabud frj at Vere. Sougschatten Angaaende, da schal af huer hundrede boer (bord) der schierris, paa de Sauger, som iche med Sær benaading priveligerede ere, och bekomme Thømmer af Vore, Kierchens, Prestens, eller andre geislige schouger och Beneficier, eller och Vore Almindinger, Sampt hafr Heel eller half Dombstoch paa nogen af samme grunde. Disligeste af de Souger som staar paa noget af det Vdlagde Gods, och iche Expresse udj Schiøderne findis Nafngifuen och afhendt, at gifue os En Rixort foruden dend Sæduanlige tiende deele, som Særdeelis er forpagted, Och huer Saugmester at schatte for huer tusund deeler hand schier, paa alle priueligerede, saauelsom paa alle W-priveligerede, En half Rixdr, som er af

huer hundrede 5 Schilling. En huusmand som bruger It handtuerch schatte tou Rixdr, och ellers ichon En half Rixdr. Men de huusmend som boer paa Leylendingsgrund och Eyendomb, huoraf Lejlending schatter och schylder, at komme leylendingen til hielp och ej Videre schat til os at Vdgifue. Disligeste En Strandsidder som iche Suarer til nogen Kiøbsted och bruger tapperj och anden Næring at gifue tou Rixdr, och ellers ichon En half Rixdr. Men de som bruger Jord, Vere sig handtuerchsmend, huusmend eller strandsiddere, at schatte derforuden [af] Jordens schyld, som en anden bunde, Pebersuene som ere leddige Karle och huerchen er bunde eller tiener i Aarstieniste at gifue tou Rixdr, och dersom hand bruger Kiøbmandschab med heste, Slagt, Soufer, eller dislige, schatte tou Rixdr. Derforuden disligeste om En bunde Søn i saa maade bruger ochsaa Handel, at schatte tou Rixdr. Huer fuldVoxen Karl eller tienistedreng, som iche er Vdschrefuen och ey hafr tient Vnder Land Militien eller paa [] i trej Aars tid, at gifue En Rixdr. Och samme schat[] fire Terminer, Nemblig den første fierdepart [til ,den] anden til Olaj, den tredie til Michælj, och den [fierde til] Och maa Ingen tieniste dreng eller Karl efter scha[tte]brefuits publi]cation, uden loulig forfald, enten begifue sig fra [] tiener, eller hafr sin Verelse, førend hand Lefuerer s[] -stedz fra sig, Saa frembt Bunden eller de hand ha[] der schatten blef lagt, ej self Vil suare och Clarere [] ellers ingen øde eller forarmede Gaarder och pladtzer, til [] -ten passere, Mens Fogden at betale i schatten af Vort [] om KircheVergerne det ej Vil antage, och der imod [] -grøde, som hand Ved egen bekostning, Sæd och [] bringe, och schatten frem for ald anden Land[schyld] Jordrot och proprietarius at betale for sit e[]

1676: 12b

Fogden det hos hannem at søge, och huor fleere i en Gaard er Interesserit, da schal dend som bøxelRetten hafr Suare til schatten, Huor Imod hannem da och tilladis at formeene den anden Eyer noget i Gaarden, eller noget af Gaardene at oppeberge, førend schatterne for deris parter de i Gaardene Rigtig Clarered hafr. Schal och ingen Adel frj holde nogen Gaard eller Gaardepart, ej heller Vgedags bønder, Strandsidere eller andre tienere for forbemelte schat. Vndtagen hans egen Sædegaard hand self iboer, och holder daglige dug och disch paa, och de som i 40 Aar hafr Verit frj Adelige Sædegaarder och der hafuis Kongl/ig frjhedsbrefuer paa, huoraf Copie Ved Mandtallet schal følge, ellers schal huer Sogneprest och Residerende Cappelan paa Landet Allene Nyde frj sin Prestegaard, och Residentz hand paaboer eller bruger och videre iche, Item huer Foget och Sorenschrifuer huer En frj Gaard i huert fogderj som de Allene paaboer och ej Videre, Dog ej høyere af Landschyld end paa tou schippund tunge eller Andre lige Landschyld der Imod, det Øfrige at schatte och schylde for lige Ved andre, Men huor Fogderne hafr Et hundrede Rixdr til løn dennem ingen frj Gaards schat at got giøris, Schal och en Konge bunde Lensmand i huert hofuit Prestegiold och iche for nogen Annex Niude sin Gaard frj for Leding, foering och Viisøre, Vdschriufelse Knegtehold och ald anden slig smaa Redsel och paabud, och ellers for Voris interessis bedre paa agt, her efter Niude af alle Bøedermaal Sager som de huer ting Angifuer och self schulle paatale, En tiende penge som Fogden en huer schal got giøre, och med hans beuis Ved hans Aarlige Regenschaber i schattCammerit til Vdgiftt forClare. Postbønderne schulle Vere frj for Vdschrifning och Knegtehold, men ellers schatte och schylde lige Ved andre. Och schal Vor Statholder saauelsom huer Amptmand i hans District hafue Nøj Indseende, at ingen meere Postbønder holdis, end endelig fornøden er. Och tilholde Vore Fogder efter forleden Aars schattebrefue, at Indlefuere de Specification paa Postbønderne i huert Fogderj med huer Gaardz Landschyld, och huor wiit Imellem huer post, at der Imellem posterne Kund [ø]beta Richtigkeit, Saa at dend ene efter hans besuering och []lerd posten Nyder lige frjhed, som den anden, och huor for []en och billig eragtis de tilleggis noget Vist af Leding och Wiis[øre] eller dislige. Schal ellers aldelis ingen i huem och Vnder huad prætexs det och Vere maa Geislig eller Verdslig prætere eller hafue nogen frjhed paa deris Aufsgaarder eller i Andre maader udj forskrefne paabudne schatter. Biudendis och Befalendis Vore Amptmend,

Fogder, at de saaledis som forsk/refui/t staar schatten til forskrefne Terminer Rigtigen lader Indkrefue, [och] paa behørige steder uden nogen efterladende Restandtz lefuere. [] och strax forferdiger och inden fire Maaneders forløb fra [] dato udj Vor schatCammer indsende Richtig Extract [] forsk/refn/e Schatter och oppebørseler, huer for sig [] elig hand bedrage, och alle Gaarder i Mandtallet enten [] frj eller iche Richtig at Indføris med deris Landschyld

1676: 13

Och til huemb de schylder, och hos huer Gaard Antegne alle paa samme grund boende Strandsiddere och deslige. Item tilligende Sauger, Querner och huad deraf gifuis, och enten de ere Aargangs eller Flomme Sauger och brugis af bunden self, eller andre och huor megit slig Querne Møller findis at Vere for ringe Sat. Schal Fogden och schrifueren med Sex LaugRettismend paasette dem som de agter forsuarligt, Voris Indkombst til billig forhøjelse V- agted huad for frjhed nogen der paa tilforne sig kand hafue tilholdet, Som Vj iche med Voris Egit Sær Special bref hafr benaadet eller Confirmerit, Och schulle ellers ichun en Vore Fogder i huert Fogderj Allene och ingen meere, oppeberge ald Schat Leding tiende och ald anden Vor Rettighed af Vist och W-Vist intet Vndtagen, och derfor med Richtig Regenschab, af Vor Amptmend, huer for sit Ambt, self Underschrefuen och forseglede, Suare och Clarere paa tilbørlige steder, Saauit Vj deraf iche til andre hafr ladet bort forpagte, Ellers schal huer Fogit Vere tiltengt, inden bemelte tid de forhen Anbefahlede Extracter med hans Mandtaller och Regenschaber betimelig til huer Stedtz Ambtschrifuer at lefuere, som den efter forordningen præcisse i Vort schatCam/m/er iligemaade af Vort (Vore) Amptmænd self Vnderschrefuen och forseglede, schal Indseende (Indsende), under tilbørlig straf, for huilchen der udj findis Nachlessig, eller forsømmelig, och paa det mellem Fogden Landrotten och bunden Kand hafuis och holdis tilbørlig Rigtighed, om huis (det som) Bunden lefuere eller Kand Restere med, Dermed schal saaledis forholdis, at saa snart schattebrefuene er forkyndet, da schal en huer Foget i huer Sogn, paa tingit førend hand oppeberger nogen schat och Rettighed, lade forferdige och sammen hefte 2 arch papir giennem draget med sin egen och Sorenschrifuerens forsegling, och af den/n/em Vnderschrifuis, huoraf hand It Exemplar til [huer] bunde i Sær paa huer Gaard och plads schal lefuere, och huer b[unde] betaler engang och iche tiere, for samme papir 2 Schilling. Udj Samme bog schal fogden Vnder hans haand Indtegne Bunden til Visse efterretning Gaardens schyld, samt i Sær Specificere, huad schatter och tyngte sam/m/e Gaard for dette Aar tilkom/m/er at Vdgifue intet Vndtagen, siden det In Summa beregne, saa och Terminerne optegne, til huilchen huer Clareris schal, och huor megit til huer tid. Iligemaade schal tienden naar den forfalder, der indschrifuis, i samme [] schal for[] Fuldmegtige Indtegne och quitere bunden hua[d] -mis, Item huad Ved Vurdering søgis, huor m[] derfor bekom/m/is, och til huad priis alt Ved da[] Re] - standtzen endelig derhos til den sidste Termin, m[] i Sær schal saaledis forholdis. Alt huis Restandtze[] It Aar iche kand bekom/m/is, schal dog det sam/m/e Aar ber[] och til tinge kundgiøris, och bunden Specialiser a[] -lig meddeelis, saa bunden V-tuiflagtigen kand [] for hand noget schyldig blifuer, och huor det iche scheer [] och ilige huor Fogden iche efter Offuen bemelte [] paa sin schatbereigning gifuer, schal bunden side[] -dens eller Jordrottens søgning, och Fog[den] self Suare dertil, saauit Voris egen Ind[] det Ingen tuifl Vere kand om Bunden saad[]

1676: 13b

Heller iche bekom/m/it, da schal den paa tingit han/n/em ofrlefuere, eller derfra tilsendis, och da af Sorenschrifueren Antegnis, huem de slige begiering bekommit, huorfor hand ofr ald sin Restandt It Richtig Register och tingsuinde ofr huer tinglaug Aarligen til huer Høsteting schal

tage, och Voris Ambtschri fuer hos hans Regenschaber Indlefuere, som for efterretning schyld schal følge med Regenschabet til Vor Schat Cammer, dog ingen Foget af Vor Ambtschri fuer, at quiteris for det Nye førend det gamle er Clarerit. Endelige schal Vor Amptmend Aluorlige Vere paamindt, at lade Vore Aarlige schattebrefue huer gang de Ankommer for meenige Almue i huert tinglaug, saauelsom paa Predichestoelen i huer hofuit Sogn och Annex oplæse, och der efter en huer ingen Vndtagen, sin schat paa tinget i alle Mands paahør, och Jordrottens eller hans Ombudzmands om hand saa ner er tilstede, ofrwerelse tilschri fue och af Fogden med Sorenschri fuerne, och tolf Laug Rettismend sammesteds, Strax Vnderschri fuis och forseglis, och ingen andensteds Vnder Fogdens och Sorenschri fuerens bestillings forlis. Och huer bunde Lensmand Rigtig Copie af schattebrefuit Almuen til efterretning, Iligemaade paa Thingit huer gang tilstille, och maa det Vere huer Jordrot tillat saa som den paa tingit lagt Vorden, om Hand begierer Ved sin fuldmegtige, at indsamle och til Fogden lefuere til de bestembte Terminer, saa frembt Jordrotten der til findis Wederheftig, och huor Bunden ellers med schatte Terminen forhaler, da Fogden at holde sig Ved Jordrotten eller Grunden, der hand best Ved (veit) schatten til huer Termin Rigtig uden nogen afgang at faa, Och efterdj en huer proprietarius uden Vnderscheed, af huad Stand det Vere Kand, self Suare for deris Øde och forarmede, och Resterende bønder, alt huad de til huer Termin iche Rigtig Clarerer, Da paa det proprietarierne och om de Ville kunde Vere Vidende, huad deris Bønder med Resterer, Saa schal huer Fogit forpligt Vere, fiorten dage i det seeniste efter at schatten er forfalden, paa tingit efter it Rigtig Restendtz Register at forfatte \huilchet hos Sorenschri fueren schal efterladis/ huor da en huer kand faa Rigtighed om, huad hans bønder med Resterer. Sorenschri fueren schal Vere forpligt, samme Restandtz Register en huer som det begierer och enten self bunden ere, heller bunde i det Fogderie er ejende, heller deris Fuldmegtige uden []ling at Anuise och tillade at de self deraf saauit dend/s []is bønder Angaar, Copie deraf tage, Wilde och at nogen []uer schal dennem der af Copie gifue under sin haand, schal []l Vere forpligt och det for 2 Schilling. Saadan Restandtz Register []otte Termin, schal och huer fogit i seeniste fiorten dage efter Terminen forfalder til General Commissariatet indschiche och det Vnder [] straf huer gang som til Militie Estaten schal Anuendis, och []je forsømmelige med Militarische Excecution indRifuis, och huil[] Fogit som iche til huer philippi Jacobj daug, ald efterstaaende [Rest]andtz Voris Ambtschri fuerstue Rigtig Clarerer och afbetaler, [] det Anseer som Nachlessig och Vdychtig I huis sted saa snart []de gifuis Wj Allernaadigst Vil Vere tiltencht at til [] om Voris Interesse bedre paaachte Kunde G[] befalendis Vore Stigtz befallingsmend och Amptmend [] Fogder och alle andre Vedkom/m/ende at de sig

1676: 14

Herudinden Retter, ladendis det ingenlunde. Paa Kongl/ig May/estetz min Allernaadigste Herris och Kongis Vegne, Eftter Høystbe/mel/te hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste befaling.

Aggershuus dend 29. Februarj 1676.

(L:S:) V: F. Guldenlew. M: Tonsberg.

Kiere Peder Andersen. Tilsendis Eder herudj Rigtig Copier af hans Ko/nglig Ma/yestet mig fra hans høje Excell/entz tilschichede schattebref for indVerende Aar, huilchet I paa alle behørige steder udj Eders Anbetroede Fogderj til alle Vedkom/m/endis efterretning straxen hafr at lade publicere, och der ofr at holde, at detz Indhold Allerunderdanigst och tilbørligen efterkom/m/is, samt Eder self med Schatternis betimelige Indfordring och Erleggelse och i alle \andre/ maader saaledis der efter at rette och forholde, som I agter at tilsuare, och Eder for schade at befredige (betredige), Eder her med Gud befalet.

BergenHuus den 14 Martj 1676. J F Marschalek.

<P:S.> Herhos følger ochsaa Rigtig Copie af hans May/estetz trychte forordning at Søefolch sig

ej i frem/m/ede herrers tieniste eller af Rigerne maa begifue, som I iligemaader paa behørige steder udj Eders fogderj till alles efterretning straxen och uden ald ophold hafr at lade forkynde samt der ofr at holde, at detz Indhold Allerunderdanigst Vorder Eftterlefuit, som I agter at tilsuare.

Christianus Quintus. Giøre alle Witterligt, at eftersom Vj til Voris schøeflodeis (sjøflåtes) udRustning, en stor Andeel dychtige och Søe-erfarne Baadzfolch behøfr at lade werbe (verve), Da wille Vj hermed strengeligen och Aluorlig[en] forbudet hafue, Saasom Vj och hermed strengeligen och Aluorlig[en] forbiuder alle Søefolch af Vore Vnderdaner paa Røm, Sild och føede, saauelsom ofr alt i begge \Vore/ Riger, Lande och førstendomme, at ingen sig Vnder lifs straf samt boeslod och anden deris formues Confiscation schal wnderstaa, udj nogen frem/m/ede potentaters eller frem/m/edis tieniste sig at inklade, eller fra bemelte Vore Riger och lande, at begifue, huorofr forwalterne eller Fogderne aluorligen hafr at holde, och ingenlunde dermed see igien/n/em Fingre, under sin bestillings fortabelse, och anden tilbørlig straf huis her I[]-findis at giøre. Huor efter alle och enhuer Vedkom/m/e[nde Vnder]danigst hafr at Rette, och for schade at tage Vare.

[] Slott Kiøbenhafn d/end 25. Jano/aris 1676. Under Wort Zig[net] Christian.
Rigtig Copie efter Originalen Test: Peter Ratenb[urg]

Eftter Jan Nagels begiering blev forkyndt eft[terschefne]breff.

Kiendis Vj Vnderschrefne Jan Nagel Vaanhaftig Bor[ger] her i Bergen, och Thrine Hansdatter Jan Nagels Egte[] Vitterligt giør, at Vj hafr ofrvejet denne We[] at intet er wissere end døden \och/, .h(?) V-Wissere end [] huis Egtefolch hin anden Vil Testamente schulle [] och tilstand, dette forbe/mel/te hafr Wj och be[ht]

1676: 14b

Wj hafr huer andre Testamenterit och forærit, huem hin anden begge af os Ofreft, En fuldkommen Gafue som efter en Voris død, fuldkom/m/elige och V-Ryggelige holdis schal, Nemblig Voris fællitz Gaard Sellen, beliggendis i Schiold Schibrede, I Birchelands Sogn, schylder Aarligen Tho løber Smør, och En Rixdr i Arbedspenge, Bemelte gaard hafr Jeg Jan Nagel Kiøbt mig til for nogen tid siden for min egen penge, Och schal forbe/mel/te Gaard dend som den anden Ofreftuendis Vorder, Nyde forud, med alle sine Lotter och Lunde, som der af {af} Arrildz tid tilligget hafr, och endnu hos ligger, samt och huis lidet husgeraad Kobber och Thin, SengeKleder och andet, som der nu hos findis, Dend efterlefuende schal det Nyde Eftter en Voris dødelige afgang, forud førend nogen Arf schiftis, til en fuldkom/m/en Gafue och Testamente Angerløs och U-paataalt af os eller Voris Arfuinger, saa den efterlefuende schal Nyde det til Euindelig Odel och Eyendeel i alle maader, I steden for Fierde penge efter lougen, Och om den afdødis Arfuinger Imod forhaabing ej Ville efterkom/m/e, da den efterlefuende at Niude Thiende och Fierdings Gafue efter lougen. Thil ydermeere beKreftelse, dette Voris oprigtige Gafuebref Vfejlbarlig efterkom/m/is schal, Saa hafr Wj dette med Voris Egen hender Vnderschrefuit, Och Jeg Jan Nagel mit Zignet hos trycht, Sambt Wenligen ombedet Erlige och Welfornem/m/e Mend Zacharias Andersen Raadmand i Bergen och Jacob Christensen borger och bager her sam/m/esteds, dette til Witterlighed at forsegle och Vnderschrifue, Er och paa Rettens Vegne begierendes, at dette motte paa Thingit forKyndis, och i Thingbogen Indførís, Actum Bergen d/end 12 Martj 1676.

(L:S:) Jan Nagel
Thrine Hansdatter
Egen haand.

(L:S:) Thil Vitterlighed
Zacharias Andersen
Eghd:

(LS) Til Witterligh/ed
Jacob Christensen

Eftter Byfogden Laurs Sørensens begiering blev efttersch/ref/ne forKyndt.

Eftterschrefne Rester med Setterleye, for de hafr Sætteret i Vnnelands Ejedeeler.

Ole Heldal for Anno 75	1 Rdr 1 March
Mattis Bratland for 72, 73, 74, 75, aarlig 1 Rdr	4 Rdr
Niels Øfre Dyngeland for 72, 73, 74 och 75, Aarlig 7 March er	4 Rdr 4 March
Niels Nedre Dyngeland for 72, 73, 74, 75, aarlig 7 March	4 Rdr 4 March
Mons Mellishoug for 75	1 Rdr
Mons Byenes for 73, 74, 75, Aarlig 4 1/2 March er	2 Rdr 1 March 8 Schilling
Ifuer Byenes for 73, 74 och 75, aarlig 4 1/2 March	2 Rdr 1 March 8 Schilling
[] atland 73, 74 och 75, aarlig 7 1/2 March er	3 Rdr 4 March 8 Schilling
[] atland 73, 74, 75, Aarlig 7 1/2 March	3 Rdr 4 March 8 Schilling
[]rs Øfre Dyngeland for 75	1 Rdr 1 March
[] Nedre Dyngeland for 75	1 Rdr 1 March
[] Heldal for 73, 74, 75, Aarl/ig 7 March	3 Rdr 3 March
[] Olsen Totland for 73, 74, 75, aarl/ig 8 March	4 Rdr
[]rs Larsen Atlestad for 75	1 Rdr
[]nd och Niels Atlestad for 75	1 Rdr 3 March
[] Atlestad for 75	1 Rdr 3 March
[]her Hambre for 75	1 Rdr
[]end paa Hoppe for 75	2 Rdr
[]en Ham/m/ersland for 74, 75, *Arl/ig (Aarlig) 1 Rdr	2 Rdr
[]ueten for 75	3 March
[]re Bratland for 74 och 75 Aarl/ig 7 March	2 Rdr 3 March
[]land for 75	1 Rdr 2 March
[]nd for 74 och 75, Aarl/ig 8 March	2 Rdr 4 March
[] for 75	1 Rdr 2 March
[] st	

1676: 15

Efttersom hos disse forskrefne Som Sætterer paa Vndelands Eyendeeler, Resterer dend Leye de derfor Er pligtig, och En deel ej med gode hafuer Villet betale, Saa er Jeg paa egen och min Suoger Gerdt Gelmeidens Wegne forAarsagit af Kongl/ig Ma/yestetz Fogit, och Sorenschri fuer ofuer Norhorlehn at begiere, de nu paa Thingit Wille aduahre alle forskrefne, Som hafuer Settered udj for/schref/ne Vnnelandz March, At de betaler huis (det som) de for Nest afuigte Aaringer er schyldig, før de igien deris fæh och Buschabf til Setter driffuer, Eller och Vj da er forAarsagit at indtage deris fæh, och fortfahre med dem, som de der Andens V-louglig bruger. Bergen Dend 2 April 76. Lauritz Sørensen

M/ester Hans Daberg samt Sagefogden steffnt Otte och Salmon Myrdal formedelst slagsmaal och W\for/ligelighed, Otte sagde at Salmon hafde slaget hans Konne Nefuehug, Men Salmon det Negtede, och sagde hun hafde slaget hannem, Men de hafde ingen Widnisbiurd paa enten sider. M/ester Hans fuldmegtig Peder .rembs(?) formeente de burde forliges her efter eller hafue deris gaard forbrut. Blef frembuist It blodig TørKlede som Salmon sagde war af hans Hoffuet at Ottis Konne slog hannem. Sagefogdens Tienner formeente de burde bøede. Afsagt at de huer bør at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet for slagsmaal och deris Wforligelighed 1/2 March Sølf.

Sagefogden stefnt Gønnete Joensdater for begangen Lejemaal met en Soldatt Peder Joensen och ere fest met hinanden til Egteschab. Afsagt at Ginnette bør at betale sine bøder 3 ort til hans Ko/nglig Ma/yestet.

Stigtschri fueren stefnt eftter/schref/ne for Resterende Kierche Tiende.

Simen Erdal møtte paa Joen Nesses Ve[gne s]agde ha[n war] schyldig It Aars Korn Tiende af Nesse for [], Noch [] hannem 3 Aars Koe leye som hand Wiste [b] om. Michel och Knud Schaaldal fre[] de er schyldig Korn Tiende for 75 och wil [] Houchelands besiddere stefnt for It Aars Tien[de] ingen af dem møtte schal iche heller alle[] stefnt. Niels Lonne beKiende hand er [] Tiende for 75, Men sagde Johans har be[] Och wil Niels betale met første, Afs[agt] strax at betale deris Resterende K[orn] T[iende] 9 March 12 Schilling for tønden sampt Joen Ne[sse] Koe leye som hand och er Kierchen [] efter lougen schadisløs.

1676: 15b

Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen eftter hans Welærwerdigh/ed Bispens schriftlig begiering fredliuste Natlands tilliggende schoufue, ingen derudj sig at fordriste Wlouglig at Hugge Vnder straf eftter Lougen.

Iligemaade eftter M/ester Samuel Hansens schriftlig begiering fredliuste fogden Landaas schouf och March ingen der i Wlouglig at hugge, och ej heller Møllerne eller andre, deris Hester der i Marchen at lade græsse, Vnder straff eftter Lougen som Ved bør.

Fogden stefnt Hans Pedersen och Gudmand Johansen formedelst de iche oplagde baaden paa det sted Ved Christoffr KlapHachs i Sanduig som Lensmanden dem foresagde som Ko/nglig Ma/yestetz folch blef ført med til Nye hammer (Nyehammer), De Indstefnte møtte sagde at Lensmanden sagde de schulle ligge baaden op Ved den Nye Rebberbahne i Sanduig, Men Lensmanden sagde hand befael dem at opligge baaden wed Christoffer Klaphachs. Ole Schage och Laurs Mittun profuede at Lensmanden befael for/schref/ne Hans och Gudmand at oplegge och foruahre baaden Ved Kierchen Ved Christoffer Klaphachs, naar Reigsen Var Endt. Huor paa de gjorde deris æd met opragte fingre. Gudmand Johansen beKiende at hand tog festet af baaden halfanden faffn Lang och bar deris Lomme(?) paa ind i byen. Men de andre baade som och i lige tienist war brugt, oplagde de andre som dermed war paa det Sted Ved Kierchen hos Klaphach, som alle blef Vel beholden, och foruarit som Lensmanden dem hafde foresagt. Fogden formeente at de burdte betale Ole Olsnes [hans baad] igien som er sønderslaget, som hand Laante til Ko/nglig Ma/yestetz Tieniste. Lensmanden och Ole Schage sagde at Arne schibreds Almue wil betale halff [ba]aden. Afsagt at Hans och Gudmand bør for deris forseelse at betale til baadens oprettelse huer en Rixdaler inden 14 dage Vnder Adferd eftter Lougen.

[Las]se Øffstun och Niels Toersen Borge Kaarit til Laug[ret]tismend.

[Blef Vnd]erdanigst forKyndt Copie af hans K/onglig M/ayestetz [Allernaadigste] Forordning anlangende Familiernis [Lande hielp] sampt Copie af hans Ko/nglig Ma/yestetz [Allernaadigste For]ordning at ingen Søe eller Baadtz-[folch maa begif]ue sig af Landet i fremmede Poten-[taters]rs] Tieniste.

1676: 16

Anno 1676 den 5 Aprilis blef holden **Almindelige Waarting paa Schouge Tingstue i Sartor Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen, Ole Echerhoffde Lensmand,

Ole Hambre, Niels Hommelsund, Mogens Leerøen, Michel Snecheuigh Mogens Waage, Tomas Børnes, Lars Schage Jacob Hammersland Anders Arefjord, Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da bleff Vnderdanigst forKyndt Copie aff hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Schatte breff for Induerende Aar, samt hans Excellence Her Cancelers befaling om des forKyndelse och efterrettelse som her tilforne Indført findis. Blef och Vnderdanigst forKyndt Copie af hans K/onglig Ma/yestetz Allernaadigste ForOrdning at ingen Søe eller Baadsfolch, maa begifue sig af Riget i fremmede Potentaters Tienniste. Item blef forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Forordning anlangende Familie Lande hielp. Sampt blef publicerit en Copie huorledis hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste paabudne Rettigheder hos de forsømmelige til Krigsfolchetz Vnderhold och betaling Ved Militarische Executi[oner] schal Inddrifuis.

Ole Sørffielde beKiende efter Indstefning at hand nu anden gang har begaait Lejemaal met Britte Olsdatter och sagde hand wil Egte hinde, foregaf at hun dog iche Wed om hinde Mand lefuer eller iche. Afsagt [at] Ole schal inden neste Ting forschaffe beuis, om quindf[olchet sin] Mand er i Lifue efftersom hand siger hinde at [wille] Egte. Och schal da gaa endelig domb i Sa[gen] tid stille Sagefogden effter nu i Rettesett[] for bøederne at hand til dend tid schal s[] Indstille.

Sagefogden stefnt Morten Niels/en for Lejemaa[] sagde at Morten i dag har lefuerit hannem [] Thj hand wil Egte quindfolchet. Men [] sielf.

Michel Agatnes belofuet at betale [] Korn for 4 Woger som i hans []

Hans Niels/en Lochøen och Niels Stor [] Kaarit til] Laugrettismend.

1676: 16b

Her Commissarius Hans Hansen lod nu paa Tinget i Almuens forsambling for Retten opbiude hans Leddige gaarder om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestetz Ville dennem bøxle, Men ingen fremKomb eller gaf sig tilKiende som wille bøxle.

Anno 1676 den 7 Apr/ilis betientis Retten paa Nobes Kroe af Niels Dingeland Lensmand Ole Hop Ole Schage Matis Bratland Lars Mittun Niels Nestun, Laugrettismend

Frantz Wulf Schoemagernis Olermand (Oldermand) Fredrich Brygman paa egen och Interesseredis Vegne i Rette lagde en Høy anseelig Rigens stefning, dermed indstefnt Laurs Monsen i Nobes Kroe formeene hand bør Endtuige plätzen sam/m/esteds och iche meere sig dermed eller deris Barche Mølle befatte formedelst Møllen er Affbrendt som hand schulle haft tilsiu med, och derudj iche efterkom/m/et hans Contract, med widere stefningens indhold. Laurs Monsen møtte och derimod Indlagde en Contra Rigens stefning ofuer Jørgen Ottsen och Daud Frandtzen at profue om Lauritz iche har gifuet Frantz Henrichsen 60 Rdr til affstoeelse for Nobes Kroe. De interesserede \schomagere/ som nu møtte benegtede at de Weed gandsche iche af at sige at Laurs Monsen har gifuet Frantz Henrichsen noget i afstaaelse. For/schrefn/e Frantz Henrichsen er iche heller nu her tilstefnt eller Kaldet, Men Lauritz Moegensen sielf beKiende at hand er forreigst til Spanien. Tilmed benegtede schomagerne at hand iche da var eller nu er nogen participant i Møllen. Jørgen Ottensen och Daud Frandtzen som til prouf war

Indstefnt møtte, Men deris Widnisbiurd Kunde iche tages eller tilstedis eftterdj Frandtz Henrichsen som hand beraaber sig paa iche er til Wedermæle. Parterne i Rette lagde deris schriftlig Indleg och supplication met hans Exel/lence Her Cancelers Resolution paateignet. [] och i Rette lagt den oprettede Contract. Afsagt eftterdj Lauritz Monsen i sin oprettede Contract [sig] hafuer tilforpligted, met Schomagernis Barche Mølle [at] hafue goed och flitig opsiun for Ild och anden Wlychelige [] Huor imoed befindis at Møllen er affbrendt, at [] iche Allenne paa Møllen Men \de/ end och paa deris [ch] iche []dre maader Ved samme afbrendelse lid stoer [] Lars iche Wed at giøre forKlaring huor sam/m/e [] tilKommen, Saa hand iche hafr hans []lefuet. Derfor bør hand hafue hans [] forbr]utt, och entwige pladtzen och Møllen

1676: 17

Til den 3 May førstKommendis. Men naar Frantz Henrichsen Kommer tilstede och hand da formeener nogen tiltale til hannem at hafue for de 60 Rdr hand beraaber sig paa til hannem at hafue gifuen, da Kand eftter foregaaende stefnemaal gaais derom huis Rett er

Anno 1676 den 8 Apr/ilis betientis Retten paa Frechou Tingstue af Steffen Tuett Oele Frechou Niels MoldeKleff Magne Tuett Laurs Siurdal {Ole Tuett} Michel Meeland,

Jacob Bredal Kom for Retten fremblagde en Rigens stefning ofr Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen formedelst hand befattet sig med at oppeberge Landschyld och Rettighed af Vdsteen Closters bønder och godtz i hans forpagtnings tid 1671 som hand formeener hand bør hannem igien at betale med widere stefningens indhold. Indlagde en deel andre Documenter som blef lest, tillige hans schriftlig Indleg. Peder Andersen møtte i Rette lagde hans Indleg och nogle brefue hannem af Bredal tilschrefuet, sampt Bredals quitering for oppebaaren Rettighed af Vdsteen Closters Landbønder af wisse och W-uisse. Peder Andersen sagde at Niels Jacobsen aldrig hafuer Werit hans Tienner, och suarer iche til hans gierning, eller huis (det som) hand Kand hafue oppebaaren af Vdsteen Closters bønder, och ej heller til huis (det som) Johan Torsen Kand hafue oppebaarit Thj hand Kon war hans fuldmegtig 1669 och 1670. Jacob Bredal sagde hand Krefuer Peder Andersen iche for noget som hand sielf hafuer oppebaaren, Men hand Krefuer hannem for huis (det) som hans fuld[megtige] Johan Torsen och Niels Jacobsen hafuer op[pe]ba[aret] Peder Andersen formeente at Bredals quiteri[ng] hannem Vel for ald Prætention [] Jacob Bredal tilstoed at Peder Andersen haf[uer oppebaaret] 25 Rdr som er halfpartten af g[] gaarden for 71, Men rester endnu [] Peder] Anders/en formeener at Johan Torsen [] Peder Andersen sagde at hand eftter J[] och hannem til Tienniste lod Saae [] det til hans anKombst [] fra Kiøbenhafn, Men [] egen Vegne.

1676: 17b

Peder Andersen sagde at Jacob Bredal schal blifue den anden half affgiftt for Closterens aufling som er 25 Rdr fornøyet, Huor imoed hand formeente Bredal sielf bør betale Tienistefolchene deris Løn. Jacob Bredal beKiende at hand hafr ladet Mielche Peder Andersens Kiør 9 stycher paa Closterit i 4 Aar. Siden sagde Jacob at hand wille lade hans fordring anlangende gresleye och andet for queget falde. Sagen nogen Kort tid optagen at den paa Raadstuen igien Kand foretages naar parterne igien Aduaris, och schal dennem da Ved Sorenschrifueren afscheen i Sagen blifue forelest eftter den beraadslagning dommerene mit Sagen forstaait hafr, som da schal afsigis och Indføris som nu formedelst bedre betenchning iche denne sinde her Kunde schee.

Anno 1676 den 17 Aprilj for Retten paa Bergen Raadstue blef for/schref/ne Sag Imellem Jacob Bredal paa den ene och Peder Andersen paa den anden side igien foretaget, och møtte po (paa Bredals weigne Jan de Rytter, och Peder Andersen paa sin egen Vegne. Och Erchlerede de sig at de hafde iche widere i Sagen at Rette legge, Men Jan de Rytter sagde hand paa Bredals Vegne skulle anhøre domb, och hand faait hannem 1/2 Rdr til papir til dommen. Peder Andersen sagde at hand wille betale Closteritz Tienistfolch Resten af deris Løn for 1671 Endog hand meener sig det iche pligtig at were. Afsagt Eftterdj at med Jacob Bredals Missiue dat/erit Kiøbenhafn [dend] 9 Septemb/ris Anno 1671, Klarligen for Retten er beuist, at [h]and Repeterer den handel om Clostritz forpagtning och af hans [] for/schref/ne Peder Andersen begierer, at hand Ville ochsaa hans [] for huis samme Aar er af falden, eller endnu [,] och see at giøre det i penge indtil Vor Herre hannem [,] eftersom hand til den 11. Decembr/is schal indgifue [] Rixdr Det er och med Jacob Bredals [] schrefuen och Vnderschrefuen Vdgifne quitering dat/erit []ster den 2 Septembr/is 1673 beuist, at hand da med [] for/schref/ne Peder Andersen hafr ofrseet och Reuiderit [] Indtegt och Vdgift som dennem til dend dag [] Saa at hand hafr hannem for Resten [] quiterit hannem for alt huis (det som) hand da [] Kunde Komme til gode, Vere Sig, [] penger, eller ochsaa for Oppebaarne

1676: 18

Rettighed af Vdsteen Closters Landbønder af Wisse och V-wisse med Videre des Indhold.

Thj Kand Jacob Bredals I Rettesettelse Imod Peder Andersen, at hand formeener at hand hafuer i hans Forpachtning Indfalden, huorfor hand nu for Anno 1671 for Oppebaaren Rettighed Thrij hundrede Nithj och Fire Rixdr, Prætenderer, iche efterfølgis, Men Peder Andersen derudinden efter samme Missiue och Vdgifne quitering for hans tiltale frij at Vere.

<2.> Paastaar Peder Andersen, at hafue Jacob Bredal til tienniste ladet Saae Clostrit med hans egit SædeKorn och i andre maader det forsiunit i hans frauereelse, Imidlertid hand war i Danmarch, och som det Var i Bredals forpachtningsAar Anno 1671, Och hand iche noget af Auflingen Nydt, Da hafr Peder Andersen tilforne hannem efter hans egen tilstand allerede betalt for halfparten af Auflingen = Thiuge och Femb Rixdr. Dend Anden halfue part som och er 25 Rdr, hafuer Peder Andersen nu for Retten belofuit Jacob Bredal at fornøje, som hand och hermed tilKiendis at efterKomme.

<3.> Enddog Peder Andersen iche har opRettet med Bredal nogen Contract om Clostritz brug eller Aufling, men Peder Andersen sit egit Fæ och queg derpaa brugt, och ladet dend med hans egit SædeKorn Saae, Saa hafr hand Sig dog goduilligen Erbødet at betale tienistefolchit Resten paa deris løn for samme Aar Anno 1672 (1671). Men om Peder Andersen formeener at *Jan (tidlegare nemnd Johan) Torsen bør Komme hannem noget der udj tilgode, da gaaes derom paa sine tilbørlige steder huis Rett er.

<4.> Hafr Jacob Bredal ladet hans formeente Prætention Anlangende gresleje for Peder Andersens queg paa Clostrits [] huor Imod Peder Andersen iche heller hafr noget at prætere for huis gafn och Nytte Bredal Imidlertid af hans Kiør eller anden Creatur paa Closteret hafr haftt.

<5.> Den I Bredals Indleg forgifuende schoufschade Kunde Wj os I et andet lehn iche med befatte, men om Videre [] -dis, da Vil schaden efter foregaaende loulig [] af W-willige Mend der paa stedet wurdert [] forholdis efter louen.

<6.> Huis (det) Jordegods Jacob Bredal forgifuer Pe[] hafuer Afhendt som I Principalens Jordebog f[] -tes V-fornøden nu Videre at omrøre [] iche derfor fremuuisis.

<7.> Dersom Jacob Bredal formeener at hafue Rett[] Thorsen och Niels Jacobs/en for

noget at ti[] paa sine tilbørlige steder huis Rett [er]

1676: 18b

Anno 1676 den 22 April/is blev Retten betient paa Nedre Fyllinge af for/schref/ne Laugrettismend udj den Sag emellem Her Commissarius Risbrech paa den ene och hans Landbunde Baard Nedre Fyllinge paa dend anden side. Saa hafuer Wj eftter Her Commissarij stefnemaal i hans egen och for/schref/ne Baards Neruerelse besigtiget schoufuen, først Øster i Marchen huor Wj befant Nedfelt som Stuerne igien det Vduiser tilsammen 60 Fure Trær smaa och stoere, deriblant nogle Sperrer och bielcher, Men Baard benegtede at hand iche hafr hugget fleere Trær deraf end som Tou Tylter Trær och 8te Trær, der af hafuer hand ladet bygge och forbedre en deel paa gaarden saa som Bordtag Reender Terfualler(?) Nye saaler och opstender omKring Ildhuset samt nogle Nye Sperrer i Ildhuset, disligeste ladet bygge der af en Nye Smedehuus paa gaarden och en Nye Nøst Ved Søen, med widere Och af samme hugget Tømmer som hand Nedfelt har hand ført 11 bielcher til byen och Solt. BeKiender och at hand har afhugget Tuende RodEnder af tuende Trær Wester i Marchen som Her Commissarius sielf hafde ladet felde och Kiørt det hiem til gaarden Af det ene styche anuiste hand Tou fieler liggende Ved gaarden som hand sagde Ville hafue til Benche i stuen, halfparten af det ene styche er sat 2 fieler i en dør och den anden halfpart ligger i Laden. Westen i schoufuen er Hugget 11 Trær af furer som Baard benegtede at hand iche hafuer hugget Eftter Her Commissarij begiering gjorde Baard sin æd met opragte fingre at hand iche hafuer felt fleere af de Anuiste Nedhuggne 60 Trær Øster i Marchen end for/schref/ne 32 Trær [] iche heller hafde hand felt nogen af for/schref/ne 11 Trær Westen for gaarden. Baard sagde at Niels Sellen hafr [Ne]dfelt en Eg Westen for gaarden, Men den anden Eg som [] der er Nedfelt och afhugget Weed hand iche huem der har [gio]rt. [Her] Commissarius begierede domb. Afsagt at eftter dend nu foregaaende schoufbesigtelse och [Baar]ds for Retten aflagde Eed, samt dend befunden [] forbedring gaarden til gaffn och beste, Kunde []de at Baard hafuer gaardens schouff til [] for hugget, den eftter besigtelse som

1676: 19

foresigis paa gaardens huuse befunden brystfeldigh/ed bør Baard at ferdig gjøre inden Tuende Aars forløb hernest eftter, scheer det iche da borgor hans aufl derfor eftter Lougen. Anlangende at Baard hafuer Væderstaat sig at affhugge Trende Rodstycher Træ af Trende Trær (Baard vedkjende seg i forklaringa si 2 rotstykke) som Her Commissarius sielf til sin egen behoff hafde ladet felde, \och/ enddog hand foregifuer at hand det gaarden til beste baade hafuer brugt och willet bruge, da bør hand for saadan dristighed at gifue Her Commissarius udj OmbKostning Fire Rixdaler, och samme 4 stycher Trær Her Commissarius at eftterfølge lige som det nu forefindis. Huad Baard ellers i forsk/ref/ne maader Kand hafue Her Commissarius med fortørnet da er hand hermed paamindt at falde tilføye, Och sig eftter dags som en Lydig lejlending hør och bør, at anstille, saa frembt hand iche eftter forseelsen Vil lide eftter Lougen som Vedbør.

Anno 1676 den 14 Juny holtis **Schatte Ting paa Frechou i Herløe Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Ole Landtzuig Lensmand Steffen Tuett, Lauritz Oen Peder Ryeland Mons Tuett, Knud Tielstad Niels MoldeKleff, Ole Kleppe Ole Frechou Magne Tuett, Mogens Husebøe, Michel Meland Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blev nu i Almuens paahør publicerit Copie af hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste

Schattebref for Induerende Aar. Blef forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Forordning at ingen Søe eller baadtzfolch af Høyestbe/mel/te hans Ko/nglig Ma/yestetz Vndersaatter, maa begifue sig af hans Ko/nglig Ma/yestetz Riger eller Lande, i fremmede potentaters eller fremmedis Tienniste Vnder s[traf] som Vedbør. Blef Lest Copie af hans Ko/nglig [Ma/yestetz Aller]-naadigste breff och paabud om Familie L[ande hielp] Vdgifft for Neruerende Aar, sampt Cop[ie af] Forordning om Militarische Executions [] Blef forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/yestetz Alle[rnaadigste] Forordning om Fremmede Relegioner [for] -Kyndt Copier af hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaad[igste] Dend ene om Suensche Schibe i denne [] Declaration paa Suensche goedtz [] Blef forKyndt Copier af Tuende []

1676: 19b

Forordninger, den ene om schiench och gaffue, dend anden en placat Anlangende hans Ko/nglig Ma/yestetz forige RigsCanceler Griffenfeldtz breffue, Goedtz och fordrings Angifuelse. Blef och forKyndt Copie af hans Høye Excellentz Her Statholder Gyldenlewes Anordning om ArtollerieHestens (artillerihestens) Vdreedelse til hans Ko/nglig Ma/yestet Voris Allernaadigste Arfue Konge och Herris Tienniste, Disligeste blef forKyndt Copie af hans Høye Excellence Her Stholders Vdgangne Forordning Anlangende Soldatterne som enten fra deris Fahne bort Rømmer eller sig aff Weyen forsticher Etc: Blef och forKyndt hans Excellence Woris gunstige Her Canceler och Amptmand Johan Friderich Marschalchs schrifttlige befalinger at Høyestbe/mel/te Schattebref och Forordninger Allerunderdanigst af alle Vedkommende schal efterlefuis och efterretlig holdis.

Eftter Jan Omsens begiering ble forKyndt eftterschrefne panttebreff.

Kiendis Jeg underschrefne Torchild Frederichsen, boendis paa Indre Bragstad udj Norhorlehn, i Herløe Schibred, och hermed for alle Witterligt giør, at Jeg aff Rett Witterlig giæld plichtig och schyldig er, til Erlig Achtbahr och Welfornemme Jan Omsen, borger och Handelsmand udj Bergen, It Hundrede och Tredue Rixdaler, som er for min paaboende Gaard Jeg Hannem afKiøbt hafuer. Huilche for/schref/ne 130 Rixdr Jeg tilforplichter mig och mine Arfuinger En for alle, och alle for en, Erlig och Redeligen at schal betale til efterfølgende Terminer, Nemblig, til Paasche 1676 Thiufue Rixdaler, til St: Michælj i samme Aar Thiuffue Rixdr, woris(?) ..sche(?) 77 Tiuffue Rixdr, til St: Michælj [jedrich[]ter Thiufue Rixdr, til Paasche 1678 Thiufue [Rixdr] Och til St: Michælj i samme Aar tiuffue Rixdr, [Och res]ten som er Thj Rixdr Vfeilbahr at afflegge [] til Paasche 1679. Och det uden nogen

1676: 20

Trætte eller Rettergang, Mens dersom saa Kunde hende, det dog Gud Naadeligen forbiude, at de udloffuede Terminer ey til de forfallende tider bleff aff mig betalt, Da tilbepligter Jeg och mine Arffuinger der aff Rente att giffue, om Jan Omsen eller hans Arfuinger Vil mig det beuilge, Och dersom de det iche vil tilstede, och Jeg imod forhaabing fantis forsømmelig och iche selff V-paaMindt, til de udloffuede Terminers tider, Rigtig Termineren betalte, da schal det staa Jan Omsen, Hans Hustru och Arffuinger frit fore uden nogen Laug och domb at træde til deris Pandt, som er for/schref/ne Gaard Bragstad, och ieg strax der eftter uden nogen Modsigelse, Gaarden at Røddiggjøre, och det fæ och queg som Jeg med Gaarden hafr Kiøbt, tillige med Gaarden fra mig at Leffuere, Naar mig igien bliffuer Leffuerit huis Penger som Jeg paa gaarden kand hafue betalt, dog schal deraff først Kortis huis (den) Rente som Jan Omsen kunde med Restere. Saa och huad omkostning af mig formedelst process och Rettergang kunde verit for Aarsaget, enten i en eller anden maader. Och paa det Velbe/mel/te Jan Omsen och

Hans Arffuinger imidlertid om deris betaling Kunde bliffue forsichret, da stiller Jeg den/n/em til It Vist och fuldkom/m/elig Vnderpandt sam/m/e gaard Indre Bragstad, med huis fæ och queg paa gaarden er, eller her eftter paa Gaarden kom/m/e kand, med alt andet som Jeg nu Kand Vere Eyende, eller her eftter Eyendes Vorder, det Vere sig med huad Nafn det nu Kand hafue, eller her eftter Nefnis Kunde intet med alle undetagende i nogen maader. End til Erm/el/te Jan Ombesen hans hustrue och Arffuinger der af hafr beKom/m/it deris Nøjachtig och schadisløs betaling i alle optenkelige tilfelde. Och loffuer Jeg for mig och mine Arffu[nger] at holde meerbe/mel/te Jan Ombesen Hans Hustrue och Arff[] forsk/refui/t staa schade och schadisløs i alle maade[r] -re och Wryggelige forsichring hafr Jeg min e[] Sampt Venligen ombedet min Kiere Suoger Er[] Thore Olsen, och Erlig och Welacht Mand Albr[et S] Induohner udj Bergen, med mig til sand sta[] och forseigle.

Actum Bergen den 8. Nove[mbris] Bumerke Thor Olsen (L:S:) Albert Snell (L:S:)

1676: 20b

Torchel Fredrichsen och Joen Bragstad Komb begge for Retten. Torchel sagde at Joen hafde opsagt sin gaard, Men Joen det benegtet. Torchels hustru Klagede at Joen hafde brut hindis bryst i styche, Men hafde intet det med at beuise. Huad de paaKlagede penge for fisch Angaar som Torchel formeener at were scheid for Kort udj, derom blef heller ingen forKlarlighed *girt (giort), Men hans Tienner Verit med paa baaden. Marite Poulsdatter profued at Joen stoed paa sin Agger och spade, da Kom Torchels Konne och tog i spaden med hannem och wille tage spaden fra hannem at hand iche schulle spade, Men Joen Vild iche slippe den, saa drages de saa lenge om dend, at de falt begge om Kuld i Agger Reenen och Joen falt offr hende, och hun Raabte Mord, Mord, Huorpaa hun gjorde sin æd met opragte fingre. Afsagt at Joen bør Niude sin gaard saa lenge hand gjør der af huis Rett er, efttersom hannem intet ofrbeuisis at hand den har forbrut. Angaaende Klammerien da fornemmis af Torchels Hustrus eget førte Winde (vitne) Marite Poulsdatter, at hun først dertil Verit Aarsage i det hun wille tage spaden fra hannem, da bør samme Wforligelighed dem emellem at Vere ophefuet, och Joen eftter dags sig som en Lydig Lejlending Imoed Torchel at anstille som det sig bør, Och Torchel først at søege Regenschab for fischen hos hans Tiener huor meget det har Verit och \som/ til Joen Lefuerit, at der eftter Kand gaas huis Rett er.

Eftter Torchel Fredrichsens begiering blef forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Kiendis Jeg Vnderschreffne Jan Ombesen borger och Handelsmand udj Bergenn, och hermed Witterligt gjør, at Jeg [met We]lberaad hue, och Sind, Saa och med min hiertte [Kiere] Hustrue Margrette Haans Ja, Wilge och Samb[tyche ha]ffuer Soldt, schiødt och Affhendt, Saa och hermed Aldee[li sel]ge schiøder och Affhender fra mig min Hustrue och begge [Vor is Ar]ffuinger, til Erlig och Welacht Mand Thorchild [Fredrichs]en, Hans Kiere Hustrue Karen Olsdatter, och begge [deris Arff]uinger den Gaard och Jord Kaldis Indre Bragstad, Lig[gendis i N]orhorlehn udj Herløe Schibred, som Jeg mig aff [] Hermand Garmands Arffuinger Ved Vdraab [] t] och mig tilforhandlet, Schylder Aarlig udj

1676: 21

Landschyld, Smør En Løb, Korn Threj Mæler, Faar It, Fornødz och Arbedz penge halff ottende March, der foruden hos gaarden otte Kiør, En Hest, och En Smalle, Huilchen for/schref/ne Gaard Indre Bragstad Welbemelte Thorchild Fredrichsen Hans Hustrue och Arffuinger, her eftter frelseligen schal haffue, Niude bruge och beholde, til Euindeligh Odel och Ejendomb, med

ald detz tilliggende Lotter och Lunder, som nu tillegger, och aff Arrildz tid tilligget haffuer, det Vere sig Agger och Eng, Fischeuand och Fægang, Waat och tiurt til fiældz och fiære inden och uden gierdz, intet med alle undertagendis, Och Kiendis Jeg mig och mine Arffuinger ingen ydermeere Lod, deel, Rett, eller Rettighed, at haffue til eller udj for/schref/ne gaard eller Noget detz Herlighed, efttersom Jeg aff for/schref/ne Thorchild Fredrichsen derfor haffuer Annammit fyllest och fuldVerd, med schiøttingsøre och alt, lige som Wj Waar (var) foreende (forenede) och Accorderit om. Saa Jeg tacher Hannem for goed betaling i alle maader. Thj tilbiuder och beplichter Jeg mig och mine Arffuinger, frj frelseligen at hiemble, och fuldkommen at tilstaae Ermelte Thorchild Fredrichsen hans Hustrue och Arffuinger for/schref/ne Indre Bragstad med des Herlighed, for alle och en huer Mands paatale derhos Wil och schal forpligt Vere, at gaa Imellem Sagen sampt suare och Indstaae, imod alle och enhuer, som derpaa noget med Rette Kunde haffue at prætere efter denne dag, i Ringeste maader. Saa Jeg Anloffuer for mig och mine Arffuinger at holde offtbemelte Thorchild Fredrichsen hans Hustrue och Arffuinger, dette for/schref/ne Kiøb, schadisløs i alle maader. Thill ydermeere beKreftelse, haffr Jeg min Egen haand Vnderschreffuet, och mit Zignett h[erhos trycht] sambt Venligen ombeden Erlig, Acht och W[] Mænd, Albret Snel, och Thoere Olsen, begge Vohn[hafutig] her udj Bergen, med mig til Sand[] Vnderschriffue och forseigle.
Actum [] Anno 1675. Jan Omsen (L.S.) Al[bret Snel] Thoe Ol[sen]

1676: 21b

Anno 1676 den 15 Juny holtis **Ting paa Allenfit Tingstue** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Lauritz Mundal Lensmand Knud Mitgaard Hans Fosse, Anders Selleuold Lauritz Lechnes Knud Titland Laugrettismend och en deel aff Almuen.

Da blef nu Vnderdanigst publicerit Copie af hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Schettebreff for Induerende Aar, sampt Copier af Høystbemelte Forordninger, och hans Excellence Her Cancelers befalinger om det samme Iligemaade forKyndt, som før er melt.

Anno 1676 den 16 Juny holtis **Ting paa Radøe Tingstue i Radøe schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Hans Tougle Lensmand Østen Fieldtzende Mogens Ydstebøe Anders Houglund Jacob Sæbøe Ingebrit Qualem Knud Soelem Rasmus Giere Niels Risnes, Magne Houcheland Elling Tiore Niels Olsuold Johans Nøtuet Erich Bøe Niels Marøen Rasmus Manger Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst publicerit Copie af hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Schattebreff for Induerende Aar, sampt blef forKyndt Copierne aff Høystbemelte Forordninger, och hans Excellence Her Cancelers befalinger, at Høystbemelte Schattebreff och Forordninger Vnderdanigst schal efterlefuis, som før er melt.

Anno 1676 den 17 Juny blef holden **Ting paa Lyren Tingstue i Lindaas Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Ifuer Fammestad Lensmand Ifuer Løffaas Ole Hopland Christian Monsløb Ole Grofuen Ole Sundsbøe, Erich Aaraas Lauritz Settere Omund Hunduen Besse Rosnes Mogens Maraas Johans Houge Knud Gaulen, Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da bleff Vnderdanigst publicerit Copie af hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Schattebreff for induerende Aar, sampt blef forKyndt Copierne af Høystbemelte Forordninger och {af} hans

Exell/ence Her Cancelers befalinger at Høystbemelte Schattebref och Forordninger
Vnderdanigst schal [eftter]lefuis, som før er melt.

[Anno 16]76 den 19 Juny holtis **Ting paa Halsuig i Gulen [Schibred Ne]**ruerende Ko/nglig
Ma/yestetz foget Peder Andersen Jacob []and Mogens Westeuig Joen Høeuig {Jørgen
Myre} [] Mogens Risnes Lauritz Glenie Baldtzer [] Knaruig
Laugrettismend och en deel aff [Almuen]

Da blef Vnderdanigst publicerit Copie

1676: 22

af Høystbemelte Schattebref och forordninger, saauel hans Exell/ence Her Cancelers befalinger,
at det samme Allerunderdanigst schal efterlefuis.

Anno 1676 den 20 Juny holtis **Ting paa Eide Tingstue i Echanger Schibred** Neruerende
Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Mogens Essem Lensmand, Christian Ascheland
Jørgen Børge Børge Jordal Jacob Dyrdal Ifuer Hindenes Anders Fyllinge Laugrettismend
och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst publicerit Copie aff Høystbemelte Schattebref och Forordninger,
saauelsom hans Exell/ence Her Cancelers befallinger at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Røe besidere stefnt Niels Ascheland for nogle brefue om schiel och schiffte Imellem Røe och
Ascheland. Men Niels Vndschyte sig at hand iche Wed huor samme brefue er, Sagen opsatt til
neste Ting, om imidlertid Kand faais Widenschab at de Kunde Komme for Liuset at forKlare
Tuistigheden om Marcheschiel och schiffte, saa gaais huis Rett er.

Aschelands besiddere stefnt Røe besiddere formedelst de NedKaster deris Gierdisgaard Imellem
Røe och Aschelandz March. Røe besiddere møtte formeente at iche burde Gierdis nu meere end
som i forige Tider scheid. Afsagt at Rettens middel bør Komme paa Aasteden efter
foregaaende Louglig stefnemaal udj Jord Eig[er]nis eller deris fuldmegtigers Neruerelse, som
Kand adschille denne Tuistighed om schiel och schiffte, Och Imidlertid maa de Røe besiddere
iche sig Vnderstaa at NedKaste den Gierdisgaard som de Aschelands besiddere har opsatt.

Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen fredliuste den gaard Otterstads tilliggende schouffue,
at ingen sig [maa] Vnderstaa derudj til Wpligt at hug[ge eller] hugge lade Vnder bøder och straff
[] som wedbør.

Anno 1676 den 21 Juny holtis **Ting [paa Hoshofde Tingstue i] Hosanger Schibred**
Neruerende Ko/nglig Ma[/yestetz foget Peder Andersen] Mogens Mielstad Lensmand Torchel
[Aasem] Nordaas Niels Hoele Peder Ware, Ni[els] Niels (og) Peder
Øffsthuus, Magne oc Ras[mus]

1676: 22b

Ole Litland Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da bleff Vnderdanigst publicerit Copie af Høystbemelte Schattebreff och Forordninger, saauel hans Exel/lence Her Cancelers befalinger at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Peder Erichsen stefnt Mogens Bernes formedelst hand iche betalt hans Landschyld och TredieTage for Anno 1675. Mogens møtte sagde hand hafde bødet hannem Landschylden førend hand Saaede, som Peder nu iche negtet dog sagde hand det war Kon 1 Rdr, Rasmus Hannistued och Elling Bircheland proffuede at Mogens hafde Landschylden och wille betalt førend hand saaede, Men som dem war Tuistighed emellem, da tog Mons noget af Landschylden och wille gifuet Peder Erichs/en til forligelse for hans forseelse med schoufuen, at pengene derofr blef iche saa mange, Men Peder wille dem iche Annamme.

Peder Erichsen stefnt Monsis Konne for hun schal hafue Mielchet hans Cræature, Men hun iche møtte. Dog beKiende Mogens at hans Konne en gang Mielchede 2 eller Threj af Peder Erichsens Søufuer Men iche offtere som hun wille bruge til forbedring for *hundis (hendis) Siugdum, efftersom en quinde i byen hafde Raad hende saadant. Iligemaade stefnt Mogens for hand Wlouglig hugget i hans schouf. Mogens beKiende at hand hafde hugget nogle børrer brendeWeed. Rasmus Hannistuet och Elling Bircheland sagde at de hafde seet schoufschaden och eragtet dend beschadiget til 1 Slet daler. Sampt stefnt Mogens for en Engestiche *stiche som tilförne werit flyttet Peder Erichsen paa sin Eng til schade och nu gandsche bort taget. Men Mogens Negtet at hand iche hafuer flyttet eller bort taget samme Marchestiche och ej heller hans hustru saadant giort. Peder sagde hand hafde ingen prouf derom at føre. Afsagt at Mons strax bør at betale sin Resterende Landschyld, saa och Jule Marchen effter Lougen. Formedel]st at hans Konne schal Mielchet hans Smaller der [] be]ror til neste Ting at derom Kand faas [] man]dens Raadføring och hun sielff Kand Komme []. []...n(?) bør hand betale effter Wurdering [] lige saa meget i schade giæld och Landnamb. [] Marchestichen som er bort Kommen

1676: 23

da bør Mend Komme paa Aasteden at Nedsette en Nye stiche i steden at en huer Kand Nyde sin Rett som det sig bør.

Peder Erichsen stefnt Johans och Tøris Myching for schoufhug i hans Hosbunds schouf Herlands schouf. De møtte begge sagde at de hafde hugget til sammen fire stycher Trær til Trej staffuer (staver?) och en bette (bete) som blef brugt til en Lade paa Wetaas, och Erbøed sig at giøre æd at de iche hafr hugget meere. Sagen Remitterit til Aasteden efftersom hand foregifuer at meere er hugget, at da dermed Kand forfaris effter Lougen.

Fogden fredliuste samme gaards schouf, ingen derudj at hugge eller forhugge lade til Wpligt Vnder bøder och straff effter Lougen.

Iligemaade blef fredliust alle her *Obrste (Obriste/oberst) Wisborgs gaarders tilliggende schoufue, ingen derudj til Wpligt at hugge imoed Lougen.

Magne Hanistuet stefnt Johans Tuet for 3 Aars effterstaaende Landschyld och It Aars 3 tage (tredjetage). Johans møtte Vedgich fordringen. Niels Øfsthus och Niels {Miøs} Hoele lofuede at betale for/schrefn/e landschyld och 3 tage til Magne Hanistuet tillige med dette Aars Sæde Korn och Arbed, inden aar och dag. (Uttrykk for ein rettsfrist på eitt år og 6 veker)

Anno 1676 den 22 Juny holtis **Ting paa Reestad i Mielde schibred** Neruerende Ko/nglig

Ma/yestetz foget Peder Andersen Anders Rifuenes Lensmand, Mogens (og) Erich Reestad Ole Borge Simen Rønhofde Ole ibm: (Rønhofde) Ole Watle Fabians Mitmielde Rasmus Blom Ole Rongue, Ole Wea, Johans Halleland Mogens Øffstemielde, Johans Halleland Ole Bircheland Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst publicerit Copie af Høystbemelte Schattebref och Forordninger, saauelsom hans Exell/ence Her Cancelers befalinger at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Anno 1676 den 23 Juny holtis **T[ing paa Yttre Arne i] Arne schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma[/yestetz foget Peder Andersen] Hans Jordal Lensmand, March[us] Arne Halsteen Rødland Erich [] Anders Mielcheraaen, And[ers] Ifuer Rifnes Laugrettismend [och en deel af Almuen]

1676: 23b

Blef Vnderdanigst publicerit Copie af Høystbemelte Schattebref och Forordninger, samt hans Exel/ence Her Cancelers och Amptmands befalinger at samme Allerunderdanigst schal efterlefuis.

Anno 1676 den 26. Juny holtis **Ting paa Hop i Schiold Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Niels Dingeland Lensmand Fredrich Steen Lasse Nordaas Lasse SmørAas Ole Heldal Hans Tittelstad, Michel Sælen, Michel Bircheland Ole Hop Tomas Tittelstad Laugrettismend och en deel af Almuen,

Da blef Vnderd/anigst publicerit Copie af de Høystbemelte Kongelige Forordninger och befalinger som for er melt, som iche her tilforne ere Læste. Blef och forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Forordning Anlangende Bedestunde och Sabbatens hellig holdelse, och hans Exell/ence Her Cancelers befaling at samme Allerunderdanigst schal efterlefuis Blef och forKyndt hans Exel/ence Her Cancelers befaling, at Søefolch som af Bergen paa Landet VdReigser och sig Absenterer udj disse tider hans Ko/nglig Ma/yestet deris Tienniste meest behøffuer, schal paagribis som Løsgiangere och igien til Byen forskaffis.

Anno 1676 den 27 Juny holtis **Ting paa Echerhofde i Sartor Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Oluf Colbensen Lensmand, Oluf Waage Peder Echerhofde, Anders Arefjord Lars Schage Michel Windenes Ole Echerhoffde, Niels Telle Henrich Øffstuet Erich Agatnes Tomas Børnes Hans Lochøen, Laugrettismend och en deel af Almuen,

Da blef Vnderdanigst Publicerit Copie af de Høystbe/mel/te Kongelige samt hans Høye Excellencis Forordninger som for er melt, och hans Exell/ence Her Canceler och Amptmands befalinger at samme Allerunderdanigst schal publiceris och efterlefuis. Blef och i Særdeelished forKyndt hans Excellence Her Cancelers befaling at Søefolch, som af Bergen paa Landet VdReigser, och sig Absenterer udj disse tider, hans Ko/nglig Ma/yestet deris tieniste meest behøffuer, schal som Løsgiangere paagribis, och igien til Byen forskaffis.

1676: 24

Anno 1676 den 9 8br: (Octobris) \paa Asch/ Vdj hans Exel/lence Her Canceler och Amptmands Neruerelse, sampt Neruerende K/onglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Ole Landtzuig Lensmand Michel Wigeboe Jeremias Wig, Michel From/m/ereid, Anders Aasboe, Knud Dale Mogens Tuett, Ole Stj, Mogens Wig, Niels Sele, Laugrettismend och en deel af Almuen.

Hans Ex/ellence gaf Almuen at forstaa, at Kongen af FranchRige, hafr Declarerit feigde Imoed hans Ko/nglig M/ayestet Voris Allernaadigste Herre och Konge, Och formaanede hans Exel/lence Almuen, at hafue deris geuehr wel ferdig eftter Lougen, sampt behørige Krud och Lod. Disligeste Weduarderne ferdig at hafue, sampt befalede hans Ex/ellence at de Nye vdschrefne Soldatter, schal møede paa Bergenhuus, nu paa Onsdag Otte dage.

Iligemaade befael hans Exel/lence at de Enrollerede schal hafue deris Geuehr ferdig och dertil behørige Krud och Lod i goed bereedschab, efttersom ej Widis, huor Snart derpaa Kand Kreffuis til hans Ko/nglig Ma/yestetz Tienniste i disse Wanschelige Tider.

Noch blef for Almuen forKyndt eftterschrefne Anording och befalinger.

Høyædle och velbaarne h/e/r Cancellor. Etersom Hans Høye Excell/ence H/e/r Statholder udj sin seeniste Missive til mig at dend Norsche lejer wed Wannersborg d/end 2. Septemb/ris A/nno 1676 Aluorligst befahler, at dend Anstalt worder giort at tienden udj Norge, Item dend forleden Aars paabudne tønde Korn, af huer fuld gaard, det Allersnariste mueligt udj Nestliggende Magasinhuus in Natura worder Indlefueret, I Steden for det Les (lass) eller tolf Kiemmer høe (femner? eller bærer? høy) to Rixdr af huer gaard forleden Aar paabuden schal lefueris prouiant wahre efter Taxten. Huorfor Jeg ynschet at Eders Excell/ence wille lade sig behage at giøre dend Anordning udj hans Naadigst Anfortroede Ambt, At Indbemelte wahre strax uden nogen forsømmelse inden førstkommende Martinj Rigtigen [] Magasin uden nogen ophold Vord[] och wegt lefueret, Anseende de [] underholding schal Anuendis [] udj Stifttet maate Vorde Al[] -nem strax uden nogen fors[ømmelse] Commissariatet under en huer []

1676: 24b

Signet motte worde Indlefueret med Rigtig Extract forteignelse paa for/schref/ne tienders beløb, sampt dend paabudne tynde Korn, och dend Læs høe af huer fuld gaard, en huer post for sig Særdelis at Specificere til Rigtig eftterretning, och udj alt ofuenbemelte motte worde giort tilbørlig anstalt, huor til Jeg mig forsuer, Och befaler Eders Excell/ence udj Guddommelig beschiermelse. Eders Excellen/c/is tienistbereedwilligst L: Rosencrantz. Af det Kongl/ig General Krigs Commissariatet paa Aggershuus d/end 7 Sept/embris 1676.

Kiere Peder Andersen. Efttersom h/e/r General Krigs Commissarius Rosencrandtzis schrifuelse af d/end 7. Septemb/ris med denne post mig tilhende kommen, formeldende, hans Høye Excell/ence hannem schal hafue tilschrefuet at dend Anstalt Vorder giort, at tienden udj Norge, Item dend forleden Aars paabudne tønde Korn af huer fuld gaard det Allersnariste mueligt udj nestliggende Magasinhuus in natura Vorder Indlefueret. I Steden for det Læs eller tolf Kiemmer høe toe Rixdr, af huer gaard forleden Aar paabuden, schal lefueris prouiant Vahre efter Taxten etc: Da tilsendis Eder deraf Rigtig Copie som I saasom forsuarligt hafuer at efterkomme, Eder hermed Gud befalet.

Bergenhuus d/end 19. Sept/embris 1676. J F MarschalK

Anno 1676 den 10 8br: (Octobris) holtis **Almindelige HøsteTing paa Herløe Schibreds Tingstue Frechou**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen och en deel af Laugrettet och Almuen, som i gaar møtte paa Asch.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten i [Al]muens forsambling opbiude hans Leddige gaarder [om n]ogen som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet Wille [denne]m bøxle, och i Særdelished, dend gaard [Kierga?]ard, Men ingen frembKom eller gaff [sig tilK]iende som wille bøxle,

[Eftter] H/e/r Ifuer Christensen Raadmand i Bergen [sin b]egiering blef forKyndt eftterschrefne [Pantt]ebreff.

1676: 25

Kiendis Jeg Luduig Ottesen Stud, och hermed witterlig gjør Mig schyldig at Vere, min Kiere Suoger Ifuer Christensen Raadmand udj Bergen som hand efter min wenlig begiering udj Reede penge, mig welmeent laant och forstragt hafuer It Tusinde Rixdaller, wel at forstaa med de femhundrede Rixdaller Jeg efter min forige Handschrift dat/erit Bergen 1 Julj sidstleden, som med denne Handschrift nu annoteris, hannem schyldig Var, och dette for sin Aarlige Rente, saasom Sex af Hundrede, huilche Angaar fra nest afuigte Martinj, och endis Aarsdagen udj A/nn/o 1675, Til huilchen tid Jeg selfmindt dets Rente Tredvesindztiufue Rdr i penger til ermelte min Suoger i Bergen schal lade Erlegge, som och fremdeelis Aarligen til huer Martinj schal til hannem der lade betale, dets paaløbende Rente, Och det ald dend stund Jeg bemelte Capital niuder och hafuer, Och naar nogen af os paa enten sider dette ej lenger behager, da den anden herom trej fierdingAar tilforne at aduare, Til huilchen opsigelsis tid, da ermelte Capital It Tusinde Rixdr i en Summa Reede penger, med ald da heraf efterstaaende och Resterende Rente, schal til gedachte min Suoger Ifuer Christensen Vfeilbarlig Rigtig Vorde afbetalt, och Contenterit i Bergen. Och herom til Vist forsikring pandtsetter Jeg hannem først ald min tilfaldende Arf efter min Sl: (salig) Moeder sampt andet mine hafuende och Kommende Reediste formue, at hand af alt dette først maa udtage huis (det som) hand heraf behager, och sligt V-Imodsigelig at niude for huis derfor strax i Reede penge faais och bekommis kand, alt til sin Nøjachtig afbetalings Erlangelse, saasom forberørt. Och lofuer hermed for mig och alle mine herudinden at holde Velbemelte Ifuer Christensen hans Hustru och Arfuinger, dette i alle forefaldende och efttertencklig maader uden schade, och dennem gandsche schadisløs *sasom (saasom) foresigis. Til ydermeere bekref[telse och forseigling haf]uer Jeg dette med min Egen haand he[r neden Vnder met mit] Zignett hostrycht.

Actum Kiøbenhafn [d/end] (L:S:) Luduig Stud.

Noch blef forKyndt Copie af e[] Exel/lence Her Statholders Anord[ninger
] Exel/lence Her Cancelers be[falinger]-nis som her eftter findis
Ind[ført]

1676: 25b

Sagefogden stefnt Anders och Ole Eicheland formedelst de fischet paa Vor frue dag sidstleden. De møtte och gjorde Ole sin æd at hand iche wiste det war Hellig dag, da blifr de frj formedelst W-uidenhed.

Sagefogden stefnt Ole Telstøe for hand sad och fischet eftter Lax wor Herre Himmelferts dag, som nu iche møtte, Men Lensmanden sagde hand er Louglic stefnt, och sagde Jeremias Wig som Prestens medhielper at Presten och hand haftt Ole for sig, och iche Kand fragaais at hand io sad i Werpel (varpet) paa samme Hellige dag. Derfor blef hand tilKiendt at bøede 3 March pennige.

Sagefogden stefnt Marite Michelsdatter formedelst Lejrmaals bøder met en Soldat som hun sig med forseet, Quindfolchet møtte och wedgich Lejrmaalet och sagde hand wille Egte hinde. Thj blev hun tilkient at bøede 3 Ort eftter Forordningen om hand hinde Egter, huis iche, da stande de øffrige bøeder frj for at paatalis.

Anno 1676 den 11 Octobr/is holtis **Almindelig Høste Ting paa Allenfit Schibreds Tingstue i for/schref/ne Allenfitt Schibred**, Neruerende K/onnglig M/ayestetz Foget Peder Andersen, Lauritz Mundal Lensmand, Brynild Quamme, Niels Tuett, Hans Fosse, Anders Selleuold, Arne Quam/m/e Anders Kaaberdal, Aschild Housdal (Hopsdal) Erich Kleffdal, Michel Fosse Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blev nu for tilstedeuerende Almue Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Høye Exel/lence Her Statholders Anordninger och befalinger sampt hans Exel/lence Her Cancelers befalinger at samme schal eftterLefuis, Och formelder de seeniste AnKomme som følger.

[]ædle welbaarne, Høytærede hr: General Commiss: [] hans Ko: Ma: Magasiner Ved daglig udspisning me- [] formindschis, oc derfor til Armeens Videre [] Vnder]holding imod forestaaende Vinter U-omgien- []s [] Anseelig quantitet af adschillige Slags [], Da eragtis Nøduendig, at Tienden udj [] af huer fuld gaard een tynde Korn,

1676: 26

strax vorder paabøden ligesom fuldkommen som forgangen Aar, Oc i steden for det Les høe 2 Rixdr udj prouiant eftter Taxten som i fior, Saa det udj betimmelig tid, huer steds neste Magasinhuus uden forskiel eller forschaansel Kand Indlefueris. Huilcket h/e/r Gen/eral Commiss/arius alvorlig wille paadrifue, och Sig yderligst lade være angelegen, at det strax oc uden Nogen forsømmelse paa dj steder som i fior Indschaffis, och Armeen siden ey schulle lide mangel af underhold, for slig ophold schyld, Befales hannem Gud i Vold, Oc forbliffuer, h/e/r General Commiss/arius tienistbereedwilligen V: F: Guldenlew.
Af Leiren Wed Wengersborg d/end 2. Septemb/ris A/nn/o 1676.

Riktig Copie Test: E. Rosencrantz.

Riktig Copie af dend fra h/e/r General Commissarius mig tilsendte Vidimerite Copie af Hans Høye Excell/enci/s befaling til hannem, huilchen Ko/nglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen til nærmere eftterretning Angaaende det paabudnes Indfordring och leuerantz tilschickis, Bergenhuus d/end 9. Octobr/is A/nn/o 1676. J F Marschalck.

Høyædle och Welbaarne h/e/r Cancellar. Saasom V-omgiengelig behøffuis en pertinent Vnder]retning] om huis middeler af Bergenhuus Stiftt, som til Milit[] Destinerit och endnu udj beholder, Sambt huad Ammunition Gewehr och proviant udj Bergen findis, Da wille h/e/r Cancellar behage de wedkommende at befale, at de u-forhalelig forfatter och mig tilsteder Riktig Extract af alle middeler, Vere sig toldpenge, Stifttes IndKomster etc: Sambt af alt [] tøyhuuset och Magasinet forefindende Ammunit[ion [] Gewehr och prouiant. Item en Extract Rulle [] Compagnier och huad officerer och Artollerie bet[] der findis, Item huor mange de enrollerede [i Fogderie fin]-dis och med huad Gewehr forsiunede, [och huor deris] Allarm plads udj tilfelde er beschic[ket []]-udinden til h/e/r Cancellers omhyge[lig]e [] før io bedre om alt som forskrefu[] underretning, huor nest befalende h[] Forblifuede hans Ex/ellence h[r: General Commissarius]

1676: 26b

tiensbberedwillig Aggershus d/end 28. Sept/embris 1676. V: F: Guldenlew.

Riktig Copie af hans Høye Excell/encis befaling som med denne post opkommen, huorefter Ko/nglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen med Rigtige Extracters och liquidations forderligst i udsendelse til Stiftts Ambtschriffuere om alle for abuigte oc IndVerende Aar Allernaadigst paabudne schatters beløb, Restandz och beholding, Item til huem, och huor meget derpaa lefueret, Sig hørsommeligen hafuer at Rette. Och hafuer hand derforuden Cito her til Slottet at Indsende pertinente underretning, huor mange de enrollerede udj sit Anbetroede Fogderie ere, huorledis och med huad gewehr forsiunet, och huor deris Allarm plads udj tilfelde er beschicket, Saa at Hans Høye Excell/ence eftter befaling om alt, exacte underretning straxen Kand tilsendis, Tagendis der udj ingen forsømmelse, Saasom hans Ko/nglig Ma/yestetz tienstis befording det udkrefuer, oc I Agter at tilsuare.

Bergenhuus d/end 9. Octobris A/nn/o 1676. J F Marschalck.

Kiere Peder Andersen. Efttersom hans Høye Excell/enci/s h/e/r Statholders befaling er opkommen, at saasom Hans May/este/t Kongen af Franckrig hafuer declarered offentlig Krig och feigde imod Hans Ko/nglig Ma/yestet Voris Allernaadigste ArfueKonge och Herre, Jeg da samme Ruptue ofuer alt udj det mig Naadigst Anfortroede Stiftt at schulle giøre public, och Aabenbahre. Da paa samme Hans høie Excell/enci/s befaling Anbefalis Eder hermed at I saadant paa tilbørlige steder udj Eders Anbetroede Fogderj for Hans Ko/nglig Ma/yestetz Vndersaatter, Kundgiører och Aabenbarer, at de sig tager Vare, ey udj nogen []dning mascopie eller fortrolighed med de Frandsche []saater enten at Continuere, eller sig indlade. []jen som hans Ko/nglig Ma/yestetz declarede fiender ald af [] lenge at tilføie, Eder her med Gud befalet.

[] d/end 9. Octobris Anno 1676. J F Marschalck.

1676: 27

WelEdle Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget udj Almuens forsambling och paaHør, Opbiude hans Leddige gaarder her i Fougderiet, om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestetz wille dennem bølge, Men ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende som bølge wille.

Eftter H/e/r Ifr Christensen Raadmand i Bergen hans begiering blef nu for Retten i Almuens forsambling forKynt Welfor/schef/ne M/ester Luduig Studs til hannem Vdgifne pantebreff och forsichring paa 1000 Rdr Dat/erit Kiøbenhafn den 10 Nov/embris Anno 1674, som her tilforne ord fra ord findis Indført,

Noch blef eftter Welbe/mel/te Ifuer Christensens begiering publicerit och forKyndt eftterschrefne Panttebreff. Kiendis Jeg Hans Jensen Frørup Induohner her udj Bergen, och witterlig giør at som Jeg til Hæderlige och Wellærde Mand Sefren Koch Wonhaftig her sammesteds for hannem afKiøbte BruudKnaps huuser och da tilhørende, blef schyldig penger Ottetj (80) Rixdr for huilche Rest Jeg til hannem pantsatte dito tilKiøbte. Hafuer dog det beste Huus och tilhørende uden hans widschab, och Consent der ifra fløt, til en min bundegaard Nafnlig Sør Monstad, derfor som och at for afscheede de betalings tid er forlengst passerit, Ochsaa at Jeg hafuer Solt bemelte BruudKnaps Restis Huuse, huor udofr mig nu hart Søger och stre.ger(?), om ermelte mine pengers Rest, Och fordj høist er til forAarsaget flittigst at Anholde hos welfornehme Ifuer Christensen Raadmand her ibm: (same stad) Som omsier mig her udj hafuer hiulpen och Velmeent mig forstract gedachte Penger Ottetj Rixdr, huor Ved for/schref/ne min forige obligation er Indlefueret, och mig nu igien leuerit. Och fordj nu hermed beKiender samme Summa Penger Ottetj Rdr er Meerbe/mel/te Ifuer Christensen pligtig, End ochsaa

tilkommer hos mig I Huus H[] Thiufue Rixdr, och efter min begier for Reede p[enge
] IndKiøbt, och til leueret Roug och M[] Femten Rixdr Saa forsk/ref/ne
Sum[ma Hun]-dred och Fembten Rixdr Som Jeg h[annem, hans Hustrue] och Arfuinger loffuer
och tilforpligte[r] Reede penger Nøyachtig at betale [] Johannj,
och hannem det schadisløs []

676: 27b

En liden GuldKiæde, sampt min Gaard Sør Monstad, med paastaaende biugning, som ey til
nogen enten er eller schal Vorde forpantet, uden til Thomas Christensen for Fembtj Rixdr. Och
dersom for/schref/ne Ifuer iche fich sin fylleste fornøyelse, saasom forskrefuet, da at Søge sin
Nøyachtig fulde afbetalings Rest, udj huis (det som) mig til Amsterdam VedKommer, som Sr:
(Signeur) Arian Loch hafuer nu i forwalting, Saa welEr/mel/te Ifuer Christensen, och Hans, for
sin Welmeente forstrechning utsupra kand och schal Vere i alle maader uden schade och
gandsche schadisløs holden. Dis til widnisbiurd hafuer Jeg dette, med Egen haand
underschrefuen, sampt Wenlig Ombedet dise Vndertegnede, til Witterlighed at Ville
hosschriefue.

Actum Bergen den 23. Martj A/nn/o 1675. Hans Jensen Frørup. S Sørenssøn Koch.

Sagefogden stefnt Ingeborg Tørisdatters Arfuinger for hun begaaet Lejrmaal. Hans Tøftting
møtte och sagde at hun er blefuen besoffuet, och baade hun och fosterit som hun gich med døed
Thj hun blef {iche} forløst 8te dage eftter at hun blef barselSiug. Och schal en Soldatt were
hindis barnefader. Sagen blef afsøenet for fire Rixdaler, som Lensmanden Laurs Mundal sagde
at wille were goed for huor paa hand Ragte Sagefogden haanden.

Sagefogden stefnt Anne Haluorsdater for begangen Lejrmaal och hun for Vngefer It halff Aar
siden faait barn, Knud Toschem sagde at hun iche møeder denne gang Thj hun er hiemme och
er hun besofuet af en Soldatt. Lars Halsteendal och Knud Toschem sagde for Retten at de for
Vngefer 3 Vger siden stefnt hinde Louglig for denne Sag. Afsagt at Quindfolchet bør at betale
sin Lejrmaals bøder 6 Rdr eftter Recessen eller straffis paa [].

[] Hopland stefnt Arne Ryland for hans Hest []bit eller Jaget Anne Hoplands Hest []
] field at den blef døed. Arnes Søn []s]agde hans fader er Siug, och Suarer [til
Steffnema]alet, Men iche til Sagen. Steffen be-[] Widnisbiurd motte forhøris,

1676: 28

Hans Hopland profuede at hans Kone saa dagen til forne hesterne staa paa Marchen tilsammen
som Anne Hoplandz Hest er Kommen Vdfor fieldet, Och war Arne Rylandz Hest den ene.
Och den dag Hesten Kom Vdfor fieldet war Hans paa stedet och saa Sporet af Hestene huor de
hafde Træd i Marchen och staaet offrende imoed hin anden, Men hand wiste iche huis Hest der
hafde gi.(?) bit den Vdfor fieldet Sidtzele Jensdater proffuet at hun saae Arne Rylands hest gaa
paa Fieldet hos Anne Hoplands Hest som for Vd for fieldet, och det Afttenen før dend Kom
Vdfor, sampt oftte seet dem sammen at bidis, och Anne Hoplands Hest hafde alt Rømbt vnder,
Men om Arnes Hest bid den anden Vd, Wiste hun iche, och hun saa ingen andre heste om
Afttenen end for/schrefne Anne Hoplands och Arnes Hest, Huor paa for/schref/ne Hans och
Sidtzele gjorde deris æd met OpRagte fingre. Ole Hopland sagde at hans Tiennistepige har sagt
det samme for hannem som Sidtzele Jensdater har profuet som och nu til Windisbiurd war
indstefnt, och iche møtte. Sagen opsat til neste Ting.

Michel Hansen paa S/alig Her Præsidentens Arfuingers Vegne stefnt eftterschrefne for

eftterstaaende Rettighed Enchen Isdal for 6 Rdr 2 March 13 Schilling. Hindis Søn Niels Sletten sagde hun er 3 Rdr schyldig. Ole Isdal for 8 Rdr 2 1/2 March. Ole møtte sagde hand er schyldig ialt 7 1/2 Rdr. Men der paa har hand met werit at føre Hunner (húnbord) fra Sagen och til Bragstad och forsømbte sig dermed i 5 dage 5 March. <Beraabte sig och paa at hafue betalt 2 Rdr paa de 7 1/2 Rdr> Hauor (Isdal) Krefuis Fór och Arbedsp/enge 2 1/2 March. Anders (Isdal) 3 March 1 Schilling, huilche møtte foregaf at de och hafde werit med Ole i femb dage at føre bord fra Saugen och til Bragstad huorfor de formeente at sam/m/e penge bør d[] quiteris som S/alig Her Præsíd/enten dem siel[] hand døede, beloffuede. Huorfor ble[] derfor bør gotgiøris, Nemblig Ole [] at quiteris huis dem nu ford[] betale det øfrige eftter haanden. [] sielf for Retten at beKiende.

1676: 28b

Ole Smørdal for 8 March fór och Arbedspenge, Oele møtte sagde hand wille betale halffparten. Christian (Smørdal) for 4 March. Christian møtte sagde wille betale halffparten, Afsagt at Ole och Christian bør at betale for/schref/ne 2 Rdr inden Jul førstKommende Vnder Adferd eftter Lougen. Niels Nesse sagde hand er schyldig 7 Rdr førstebøxel och i Landschyld 9 March, Noch er hand schyldig 9 March Landschyld och fórnød och Arb/eds/penge for 73 och 74. Hand (Michel Hansen) hafde och Indstefnt nogle fleere huor om hand iche begierte noget at Teignis, Men hand med deris och Niels Nassis Løfite var tilfridtz at de betaler hannem noget eftter haanden, scheer det iche da staaer Retten Aaben. War och Indstefnt Halsteen Schaar for 15 Rdr i Rettigh/ed Men Halsteen møtte sagde hand er iche saa megit schyldig. Blef met domb beuist at hand er schyldig 13 1/2 Rdr och It Aars Landschyld och fór och Arbedspenge 9 March. Halsteen Lofuede at betale noget eftter haanden eftter hans fattige Wilchaar, scheer det iche da gaais siden huis Rett er. Anne i Alfuestrøm stefnt Anders i BruKnappen for hand Krefuer hinde nogen penge som hand hafr forskut til hindis Moders begrafuelse. Anders møtte sagde hand har forskut dertil 10 Rdr 3 1/2 March. Afsagt eftterdj Anders schal hafue forskut sine penge, da har hand Aarsage at steffne som Krefuer, Men iche hun, efttersom hun iche negter at hand io har vdlagt til begrafuelsen, Huorfore naar hand steffner da gaaes derom huis Rett er.

Anno 1676 den 13 8br: (Octobris) holtis **Almindelig Høste Ting paa Radøe Tingstue**, Neruerende K/onglig M/ayestetz foget Peder [Ander]sen Hans Tougle Lensmand, Mons Ydstebøe, Østen [Fieldtz]ende Anders Houland Ingebrit Qualem, Ole []r Ole Soltuet, Jacob Strømme, Erich Bøe []sier, Johanis Nøtuet Niels Marøen, Knud Solem []ger, Elling Tiore, Laugrettismend oc [en deel a]f Almuen.

Da blef Vnderdanigst [forKyndt] for Indførte Høyanseelige An[ordninger och be]falingen som foresigis.

1676: 29

Niels Lauritzen Lieutnant Anuiiste hans Ex/cellence Her Cancelers Ordre som nu och i Almuens forsamling blef lest formellende.

Kiere Niels Lauridzten. Eftersom nu tilsendis Ko/nglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen hans Høye Exellentzis befaling om de Enrollerede, at tilKiende gifue, huor sterch de er, huorledis och med huad gewehr forsiunet, och huor deris Allarmpladz i tilfelde er beschicket, Da hafuer I paa huer tingstue flitig derom at fornemme, oc Eder at ErKyndige om och andre oc fleere steder til deris forsamling och Wagtsteder, Kunde fornøden giøris, at anordne til Landsens

bedre Sicherheit, och det mig ved Eders hiembKomst at tilKiende giffue, at da derom paa Vaabentinget, som \er/ aftaldt, Kand Vnder Anstalt giøres, Eder Gud befalet, Bergenhuus d/end 9. Octobr/is 1676. J F Marschalck.

WelEdle Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget udj Almuens forsambling oc paaHør, Opbiude hans Leddige gaarder, om nogen som hafr Tient hans K/onglig Ma/yestet wille dennem bøxle, Men ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende som bøxle wille.

Sagefogden stefnt Arne Olsen formedelst hand ligget for Tilig hos hans festemøe som hand siden Egtet. Arne blef paaRaabt møtte iche. Lensmanden sagde at Arne har lefrit hannem paa bøderne en 1/2 Rdr, och meener at slippe for 1 Rdr i alt efttersom hand er fattig. Sagefogden lod det forblifue Ved en Rdr formedelst Arnes fattigdom schyld.

Sagefogden stefnt Anders Sør Tougle Soldat formedelst hand slaget Ole ibm: (Sør Tougle). Elling Tiore møtte paa Andersis Vegne, och sagde at de er forligt och har intet at Klage paa hin anden, Men Ole møtte iche. Er iche heller stefnt. Derfor Sagen opsat til neste Ting.

Sagefogden stefnt Ole Axelsen formedelst hand Solt [] Tobach for hannem. Hans broder Rasmus Axels[en]agette[] sagde at Ole er en halfuoxen dreng, [] Tobach for Niels Christensen, Af[sagt]-geren møeder som schal vere Jacob N[] som Wloulig er Solt Tobach [] er.

Ole Bouge stefnt formedelst hand ha[fr] queg, Ole møtte och Lofuede for[] denne dag schal Jage elle[]
1676: 29b

de andre grander drifue eller Jage hans fee W-loulig huilchet de nu paa alle sider belofuede, Men huem som sig her imod forseer eller giør, da straffis dend schyldig derfor och for ald OmbKostning i Sagen at indstaa som Wedbør. Niels Risnes stefnt hans grandeKonne Anne Bentsdatter formedelst *hand (hun) schal hafue schielt hannem for en Tiuff Anne møtte forKlarede at hun iche schielt hannem for andet end at hun och hindis Mand iche har Nyt dend Lands Lod som Sorenschrifueren och 6 Mends domb dennem tilholder, Men hand taget deris Øret Kast bort. Niels beraabte sig paa Ole och Niels Hopland som schal hafue hørt at hun schielte hannem for en Tiuff. Saa Erchlerede Anne Berntzdatter Niels Risnes for Retten at hun iche Wed andet med hannem end en Erlig Mand, Men de eftter denne dag paa alle sider at forligis Vel som Christelige grander och Naboe bør at giøre i alle maader, Men huem af dem anderledis sig herimod anstiller, schal straffis der for i Høyeste maader som wedbør, samt schal Niels och Wbehindrit lade Anders Nyde och følgagtig Were, dend Trediepart af Lands Laaden som af Landet falder eftter dommens indhold, huor paa de Ragte hin anden deris hender.

Fogden formaanede och foreHolte Almuen, at de och de Enrollerede, schal schaffue deris gewehr wel ferdig och udj goed bereedschab met dertil fornøeden Krud och Lod til hans Ko/nglig Ma/yestet och Landsens Tienniste i disse Wanschelige Tider, efttersom ej Kand widis naar paafordris at de dermed schal forsambli.

Anno 1676 den 16 8br: (Octobris) Holtis **Almindelig Høste Ting [paa] Lindaas Tingstue**, Neruerende K: M: Foget Peder Andersen [Ifuer F]ammestad Lensmand Christian Monsløb, Knud Schouge []land Ifr Løfaas Hans Qualuog Ole Hopland Laurs [] Groff, Besse Rosnes Ole Sundsbøe, Ole Hunduen []raas Erich Aaraas, Rasmus Qualuog, Magne [] Er]ich Hinnequam Lars Oxnes, Lars Settre Laug- [rettismend och] en deel

af Almuen.

Da blef Vnderdanigst [forKyndt de] Høyanseelige {For} Anordninger och Anbe[falinger som ti]lforne er Indført.

1676: 30

Fogden foreholte Almuen och de Enrollerede, at hafue deris Geuehr ferdig met tilhørige Lod och Krud som fornødenheden i disse Wanschelige Tider Vdfordrer, saauelsom at hafue Weeduardenne ferdige.

WeiEdle Her Commissarius Hans Hansen lod nu paa Tinget for Retten udj Almuens forsambling Opbiude hans leddige Gaarder om nogen som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet wille dennem bøxle, Men ingen frembKom eller gaff sig tilKiende, som bøxle wille.

Efter Sr: (signeur) Ifuer Christensen Raadmand i Bergen hans begiering blef nu paa Tinget for Retten forKyndt M/ester Luduig Studs til hannem Vdgifne Obligation och Panttebreff paa It Tusinde Rixdaler Daterit Kiøbenhaffn den 10 Novembr/is 1674, som her tilforne findis indført.

Sagefogden St/efnt Ole Hopland for hand schal slaget Knud Lindaas. Ole møtte sagde hand iche slog Knud, Knud møtte sagde Ney at Ole iche hafr slaget hannem och iche Kand mindis det. Afsagt efterdj parterne iche Klager paa hin anden och ingen Widnisbiurd er i Sagen, da forblifr det derued.

Knud Lindaas St/efnt Førlands besiddere formedelst de ophugget hans quernestemme. Førlands besidere møtte och sagde at quernebechen tilKommer dennem halfparten, och formeener derfor ingen WRett giort efterdj Knud iche wille maale for dennem som gammelt har Verit. Afsagt at Rettens middel bør Komme paa Aasteden och schille denne Tuistighed ad eftersom Førland schal tilhøre halfpartten i bechen.

Sagefogden Stefnt Ole Lilleaas for 1 Smalle. Ole bleff paaRaabt møtte iche ej heller nogen paa hans [weigne]. Lensmanden och {Ole} Joen Synneuog sagde at hand [er Louglig] steffnt. Afsagt at Ole bør bøde [stefnefald]

Knud Holmaas steft hans brødre N[] och Giertrud Larsdøtre formedelst [] i 19 March Smør och 18 Kander Malt []-uen til Ole Groffuen, som Ole [] tilstod Sant at Vere, och be[] 8 Rdr, Men de bleff []

1676: 30b

Kiøbet schulle Vere, Och formeente Knud at hand er nest at Kiøbe sin forældris Odel. De Indstefnte Sydschinde begierte Sex Rdr for huer 6 ({6}) schilling bugildt. Och Eschede pengene strax saa motte Knud det beholde. Afsagt at Knud bør at betale en huer af Sine Sydschinde Sex Rixdaler for huer 6 ({6}) schilling bugilt som dem i sam/m/e goedt i Grofuen tilKommer och det inden 14 dage i Reede penge, och pengene at Lefueris til Lensmand Ifr Fammestad som dem strax igien til Selgerne hafr at lade Were følgagtig, Scheer det iche da Selge de det siden til huem de wille, dog Knud frit for at Løsse det igien inden 30 Aar efter Lougen.

Laurs Robertsen met Rigens stefning steftnt Ellen Hansdatter anlangende at hun forhindrer

hannem at biuge(?) (bygge) paa hans Kiøbte gaard Sefuerøe(?), huor om bleff i Rette lagt nogle andre documenter af hans fuldmegtig Michel Hansen som blef lest. Her imod møtte Ellen Hansdatter och i Rette lagde en hiembtings dombs Vdtag, sampt hans Exel/lence Her Cancelers Resolution derpaa at dommen schal holdis efterretlig eller strax for offrdommer Indstefnis. Michel Hansen blef for Retten tilspurt, om hand Ville forsichre paa Lars Robbertsens Vegne at Lars iche wed de begierte Huse som hand wil sette paa lejemaalet, wil tilføre hinde nogen hinder eller fortrenghsel enten i hindis brug handel eller Næring der paa Stedet, huor til hand suarede, at hand iche derpaa Kunde Resoluere, Men begierte dom efter stefningen. [Afsag]t efterdj Anno 1674 en hiembtings [domb e]r gangen emellem Ellen Hansdatter [och Lau]rs Robertsens fader huor paa er for[]t hans Ex/ellence Her Cancel/ers Resolution []sc]hal holdis efterretlig, och Lauritz [Robertsen] iche hafr bedre Rett dertil end []
] Och hans fuldmegtig nu ej

1676: 31

Villet sig Erchlere, at Ellen Hansdatter ey Ved samme \b.....(?)/ domb iche nogen hinder eller schade schal tilføyes, derfor lader Wj det wed dend foregaaende domb och hans Exel/lence Her Cancelers Resolution forblifue.

Jacob Nielsen stefnt Asbiørn i Stochsund for giæld som hand er schyldig til S/alig Niels Lossis boe. Hand bleff paaRaabt møtte iche, Men Joen Synneuog tilstoed at hand er Louglic stefnt, derfor at bøedes aff Asbiørn i stefnefald 1 March Sølf.

Michel Hansen paa Præsidents Arfuingers Vegne stefnt Knud och Lauritz Schouge for 8 Rdr Resterende Landschyld af en Ødegaard i Schouge, Aarlig 1 Rdr. De indstefnte møtte och sagde de iche har brugt plätzen, Men dend ligget Øde, och sagde at de for 10 Aar siden hafr dend opsagt som de wille beuise, och de haftt ingen gavn der af. De Indstefnte Knud och Lars Schouge bød at wille gifue ialt for denne Rest 4 Rdr. En stoer deel af Laugrettet och nogle af Almuen bek[iendte] at samme Øde Jord iche er slaget Høe paa och ej hell[er] werit nogen Korn Sæd derpaa i mange aar Och de schauffue Lejlendinger iche haftt meere gaffn deraff end at deris fee Kunde hafue noget græs derpaa. Da paa Arfuingernis Wegne efterlod Michel Hansen denne fordring for 5 Rdr, som Knud Schouffue beloffued, at betale Michel Hansen inden Jul med Reede penge.

Michel Hansen paa Præsidents Arfuingers Wegne stefnt Hoplands lejlendinger for foer och Arbejdspenge [Lars] for 4 March, Ole for 4 1/2 March Niels 2 1/2 March Niels 4 March der[af hafuer] de betalt 1 Rdr. Lars och Ole m[øtte] Her Præs/ident har faait 1 feehuus som [] for 6 Rdr huor i dem tilKom [] hafr Lars ladet Kiøre Huset [] en Jegt och førde det til b[] som hand leyede och sielf [] Jegte Leje en Wog Korn []

1676: 31b

at de burde nyde betaling derfor, Och Suer (svergde) Oluff och Lars at de iche haftt eller faait nogen betaling for deris Husis anpart eller Wmage. Afsagt at Ole och Lars bør got giøris den Rest som dem nu Kreffuis i steden for Husets och deris Arbed och Wmage, Och om de formeener sig meere derfor at haffue at søge, da søege de sig samptlige Her Præs/idents Arfuinger. Niels Andersen (Hopland) møtte sagde hand er schyldig 2 March 6 Schilling i foer och arbejdspenge, som hand tilKiendis strax at betale. Iligemaade stefnt Abel Klocher for 11 Rdr 4 March 10 Schilling bøxel och It Aars Landschyld 10 March 10 Schilling. Abels Hustru møtte forKlarede at de derpaa har betalt 10 Rdr, och Rester It Landschyld med foer och

arbejdspenge 10 March 10 Schilling, och gjorde hun sin æd paa at hun har betalt i bøxel til S/alig Her Præs/ident 10 Rdr i bøxel och 2 Aars Landschyld, Och boede iche lenger paa gaarden end 2 1/2 Aar, Afsagt efterdj Abel Kon boed gaarden i 2 1/2 Aar och betalt derfor 10 Rdr i bøxel som hans hustru nu Wed sin æd bekiendt, da forbliffr hand for widere frj, Men de 10 March 10 Schilling Landschyld och foer och Arbejdspenge bør hand inden 14 dage betale. Iligemaade stefnt Rasmus Huchaas for 2 Rdr af 2 Schilling i Huchaas som laa Øde. Rasmus møtte och Erbød at gjøre sin æd at hand aldrig har lofuet at gifue nogen bøxel deraf, Men S/alig Her Præs/ident lod ha/nnem bruge det, Men sagde at hand er 12 Schilling schyldig paa anden Rettighed som hand wille betale. Da bliffr hand frj for widere bøxel Men de 12 Schilling bør hand betale.

Anno 1676 den 19 Octobr/is holtis Høsteting paa Halsuig i Gulen schibred Neruerende K/onglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Jacob Oppedal Lensmand Jetmund Eide, Ole Nappen Hans [] Ifr Hatleuig Michel Eide Mogens Westeuig, Joen [] Joen Høeuig, Laugrettismend oc en deel af Almuen.

[Da blef V]nderdanigst forkyndt de Høy Anseelige {for} [Anordning]er som Her tilforne findis Indført, saauel [som hans] Exel/lence Her Cancelers befalinger at samme [schal efterlef]uis, som oc her tilforne er Indført, []

[WelEdle Her Commissarius] Hans Hansen lod nu for Retten paa [Tinget udj Almue]ns forsamling Opbiude hans Leddige

1676: 32

Gaarder, om nogen som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet wille dennem bøxle, Men ingen frembKom eller gaf sig tilkiende, som bøxle wille.

Efter Sr: (Signeur) Ifr Christensen Raadmand i Bergen hans begiering blef nu for Retten paa Tinget i Almuens forsamling forkyndt, M/ester Luduig Studs til hannem Vdgifne Obligation och forpantning paa It Tusinde Rixdaler daterit Kiøbenhafn den 10 Nov/embris 1674, som her tilforne ord fra ord findis Indført.

Fogden formaanede Almuen at hafue deris Geuehr met tilhørige Krud och Lod ferdig och i beredschab udj disse Wanschelige Tider til hans Ko/nglig Ma/yestet och Landetz Tienniste

Efuind Slengesol Stefnt Claus Dales Enche formedelst hindis hest Jaget hans Hors (hoppe) Vd for fieldet at den blef død. Gulich Torsuig møtte och paa sin Wermoders wegne tilbød Efuind at føde hesten i Winter och hafue hans brug med den. Siur Nordal profued wed æd at hand saae at Enchen Dales hest Jagede Efuinds hors samme dag den foer Vdfor fieldet, Men hand saae iche at den foer Vdfor, Och sagde hand til sit folch huad gielder der Lyder en af Slengesol Øger til i dag, efter som hand saae at Enchen Dales hest Løb efter dem och Jagede dem. Mogens Lihoug profuede at hand saae Enchen Dales hest hos Øgene samme tid at Øget foer Vd for fieldet, Men om hesten Kiørde den Vdfor, Wiste hand iche, Men hand har Vel tilforne seet at hesten har Jaget Øget, samt och hørt det af andre, huor paa hand gjorde sin æd. Afsagt efterdj Enchen Dale iche har ladet sin hest stoche, huor ofr schade schal Vere sceed, da bør hun strax betale Efuind for horset 2 Slettedaler.

Joen Johansen Hucheland Kom for Retten gaf Klagelig tilkiende at hans paaboende gaard Hucheland af WaadeIld opbrende sidstleden Korsmis (Korsmesse) i Waar at hand miste ald sin

formue Vndtaget hans queg och Lade, huor om hand nu begierte Almuens sand[fer]dige
Widnisbiurd udj Vnderdanigst hense[ende] for hans K/onglig Ma/yestetetz schatt. Da [
til]-stedeuerende Almue, at det for[] sandhed som for/schref/ne Joen
nu har [] Lars (og?) Haluor at det bre[]d[] at hand och andre
motte [] och andet Thj hand beholte [] eller en
schee til at æde []

1676: 32b

Anno 1676 den 23 8br: (Octobris) holtis **Høste Ting paa Eide Tingstue i Echanger Scibred**,
Neruerende Ko/nglig Ma/yestetetz foget Peder Andersen Mogens Essem Lensmand, Aschild
Ascheuig, Ole Eide, Anders ibm (Eide) Christian Aschelant Ole Echanger, Ole ibm:
(Echanger) Johannis Fyllingsnes, Lauritz Yttre Eide, Anders Totland Ole Asgaard Byrge
Jordal Anders Numedal, Laugrettismend och en stoer deel af Almuen.

Da blev Vnderd/anigst forKyndt de Høyanseelige Anordninger och befalinger som her tilforne
findis Indført.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget udj Almuens forsambling Opbiude
hans Leddige Gaarder Om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestetet Ville dennem
bøxle, Men ingen frembKom eller gaff sig tilKiende som wille bøxle.

Efter Ifr Christensen Raadmand i Bergen hans begiering blev nu for Retten paa Tinget i
Almuens forsamling Publicerit, M/ester Luduig Studs til Hannem Vdgifne Panttbreff paa 1000
Rdr daterit Kiøbenhafn den 10 Novembr/is 1674, som ord fra ord her tilforne findis Indført.

Fogden foreholte och formaanede Almuen at hafue deris geuehr met behørige Krud och Lod,
Vel ferdig udj disse Wanschelige tider til hans Ko/nglig Ma/yestetetz och Landets Tienniste. Och
lige saa de Enrollerede at hafue deris geuehr døgtig och ferdige med tilbehørige Krud och Lod.

Anders Teppestads Arfuinger Stefnt Magne Essemb for Gield for Arbed och Laante penge 21
Rdr 2 March 4 Schilling, och formeente Sønnen Aschild hand burde betale. Magne møtte och i
Rette lagde hans schriftlig Indleg och Vnderretning formeenende hand er intet schyldig, dog
sagde Magne at hand hafuer tilforne bøden til Endelig Rigtighed 2 Rdr, och bød nu 4 Rdr.
Aschild begierte Opsettelse i Sagen och beraabte sig paa Jens [Hos]hoffde och Erich Totlands
Widnisbiurd. Derfor beror [Sage]n til nye stefnemaal.

[]dal stefnt Joen Heltuet for 2 Rdr førstebøxel och [] Land]schyld. Joen møtte
Vedgich at hand er 2 Rdr [schyldig for før]stebøxel, Men ingen Landschyld. Afsagt at []
] til Jul, och den anden til Paasche, Och om [] Land]schyld schal Joen forføye sig
til Laurs [] Vnderretning at den er betalt, [] huis Rett er.

1676: 33

Michel Hansen paa Præsidents Arfuingers wegne stefnt Niels Hagset for hand Annammit 3 Rdr
i Anders Toschems boe. Niels møtte sagde hand wille betale 2 1/2 Rdr Thj den halfue Rdr
schal were støffle(?) hud som hand iche burde betale. Niels blev Krefuet It Aars Tredietage,
Men Niels Soer (svergde) at hand gaf Rasmus Stud 1675 4 March, derfor bliffr hand for
TredieTagen frj, Men de 2 1/2 Rdr bør hand betale inden Paasche førstKommendis Vnder

Adferd eftter Lougen. Noch beKiende Niels at hand er schyldig It Aars foer och Arb/eds/penge 3 March, som hand och tilKiendis at betale. Huilche 3 Rdr Niels nu strax for Retten til Michel Hansen betalte.

Niels Gietrem stefnt Anders Eide for 10 March Løn som hand er hans Kone schyldig. Anders Eide møtte och Indlagde hands Regenschab at hand har dem betalt, och at hand enda har at Krefue 2 1/2 Rdr 4 Schilling. Parterne beKiende paa begge sider at intet Var at Arffue eftter S/alig Arne Gietrem, Men hans eftterlatte formue fich hans fremmede Creditorer som hand war schyldig saauit det Kunde forslaa, at intet war til ofuers. Niels sagde at Anders Eide betalte i Øl til S/alig Arnes begrafuelse 9 March 12 Schilling. Saa det ene imoed det andet gaar i den post lige op paa 2 Schilling nær.

Anno 1676 den 25 8br: (Octobris) holtis **Høste Ting paa Hosanger Tingstue** Neruerende K/onglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen Mogens Mielstad Lensmand, Torchel Aasem, Magne Hannistuet, Gulich Nordaas, Peder Wahre Børge Fotland Johannis Hoffstuet, Arne Eicheland, Ole Fieldschaalnes, Peder Øffsthus, Ole Litland Besse Dale, Fusse Fieldschaal Johannes Fieldschaal, Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blef Vnderd/anigst forKyndt de høyanseelige Anordninger och befalinger som her tilforne ord fra ord findis Indført.

Fogden formaanede Almuen och de Enrolle[rede at hafue] deris geuehr ferdig och døgtig, sampt [fornøden Krut och] Lod i goed bereedschab udj disse Wa[nschelige tider til] hans Ko/nglig Ma/yestetz och Landsens Tienn[iste.]

Her Commissarius Hans Hansen lod n[u for Retten paa] Tinget udj Almuens forsamling Opbiu[de hans Leddige Gaar]der, om nogen som hafr Tient hans [Ko/nglig Ma/yestet Ville dennem] bøxle, Men ingen frembKom e[ller gaff sig tilKiende] som bøxle wille.

1676: 33b

Den 26 8br: (Octobris) for Retten paa Hosanger Tingstue.

Matz Klocher paa Her Anders Garmans Wegne i Rette *lage (lagde) en Rigens stefning ofr Johans Tøsøen formedelst hand Kiøbt Tømmer paa Waas, Imoed hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste hannem meddeelte Kongelige beuilling paa Tømmer Kiøb sammesteds eftter stefningens widere indhold. Blef och indlagt hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste beuilling om Tømmer Kiøb paa Waas, sampt nogle fleere Documenter som alle blef lest. Johans Olsen møtte och foregaf at hand iche er Louglic stefnt til sit Werne Ting som er i Ryefylche i Stafuanger Lehn, Tilmed er hand en borger i Bergen och formeener at hand bør stefnis til Raadstuen i Bergen for Borgemester och Raad. Matz Klocher sampt Johans Olsen blef nu tilspurt huor det Ombtuistende Kiøbte Tømmer ligger, Huortil de suarede, at det ligger paa Waas. Och indlagde Johans hans Ko/nglig Ma/yestetz bref och beuilling paa Drangeuog Saug tilige med Peder Erichsen och Laurs Mund at opbiuge. Johannis begierte Delation at hans Ko/nglig Ma/yestet sielf Naad/igst forKlarer hans bref, huor om hand forueenter bescheen. Sagen Optagen til dend 18 Novembr/is førstKommendis.

Peder Erichsen paa Her Oberste Wisborgs Wegne stefnt Wemund Kleppe for 2 Aars Landschyld 1674 och 75, och It Aars 3 Aars tage (1 års tredjetage). Wemund møtte sagde hand er Kon schyldig It Aars Landschyld och en 3 tage, Men er schyldig 9 March paa første bøxel, Men

Peder herimod sagde hand er intet schyldig i bøxel. Wemund bød och optalte \nu/ paa bordet It Aars Landschyld Tredietage och paa bøxelen tilsammen 7 Rdr [Peder] Erichsen sagde at hand iche begier Wemund af []. Omsider gich Peder fra Retten och [] efter budschichelse Ved fogdens Tiener [We]mund tilholden at lefuere hannem Rettig- [hed] och forlige sig med sin Ombudsmand [] och Rett er.

1676: 34

Peder Erichsen stefnt Mogens Bernes for hand slaget paa hans Eng ofr Marchestichen. Mogens møtte och sagde at hand iche har optaget den och iche Weed huem det giort. Afsagt at Mend bør Komme paa steden at paaKiende huad Mogens bør betale Peder for høet som hans folch har slaget ofr stichen.

Sagefogden stefnt Wemund Kleppe for hand slaget Niels Løtuet. Niels møtte sagde at Wemund schufuede och slog hannem noget lidet, formedelst hand hafde sagt at hand sad hoes en Tøs, Men Niels nu for Retten sagde at hand iche hafde seet noget Wtilbørligt af Wemund eller samme pige tilsammen at hafue beganget och iche heller hafde hand det sagt, Och ej Weed hand dennem andet end som ære och gott at beschylde i nogen maade. Afsagt at Niels och Wemund bør for denne Wforligelighed huer at bøede 1 Rixort.

Eftter Rasmus Hannistuedtz begiering, blef forKyndt eftersch/refn/e Schiøde.

Kiendes Jeg Maren Søfrensdaters Sl: (salig) Mag/ister Arnoldj de Fines for dum Superintendent ofuer Thrundhiems Stift, hans efterlefuersche, och hermed Witterlig giør, at Jeg med min frj Willie och mine Kiere Børns Sambtyche, hafr Soldt, schiødt och afhendt, och nu med dette mit obne bref Selger, schiøder och afhender fra mig och mine Arfuinger, til Erlig och Welacht Mand Rasmus Magnesen boende paa Hannistuedt och hans Hustru Britte Nielsdatter, tuende mine OdelsJorder her udj Bergenhuus lehn beliggende, Nemlig udj Hosanger Schibred, Wahre, som schylder Aarligen Smør En halff Løb, Faar Et, Iligemaade udj Hosanger Schibred Egemo, Skyldendis Smør En halff Løb, Nefuer Thre Woeger, Huilche for/schref/ne OdelsJorder, for/schref/ne Rasmus Magnesen, Hans Hustru, Børn och Arfuinger efter denne dag maa och schal hafue, Niude och beholde til Euindeligt Odel och Eyedomb med schouf och March, Agger och Eng, fischeuand och Fægang, fra fieldz til fiære, Waat och tiurt, [inden och uden gierdz] Och der af Annamme och oppeberge des[] Stedtzmaal, Holding, Skoufhug, Foernød, [] nogen Jordrot af sit Odelsgodz er berett[iget] min Sl: Hosbond och Jeg efter det och derp[] Nydt hafuer, med alt huis der nu tille[gger och af Arrildz tid] tillegget hafuer, och bør at ligge [] -de i nogen maade, Eftter som hand []

1676: 34b

Eftter woris Kiøb och forligelse, Nemblig It hundrede och Nittj Rixdr. Saa Jeg betacher hannem for god och Nøyachtig betaling i alle maade. Huorfore Jeg hermed Lofuer och mig tilforpligter frj at hiemble och fuldKommeligen tilstaa bem/el/te Rasmus Magnesen Hans Hustru och Arfuinger, samme tuende Jorder med ald den Ret och frjhed som ofuenbemelt. Och dersom saa scheede, huilchet Jeg dog iche formoder, at for/schref/ne Gods blef hannem eller hans Arfuinger Ved nogen domb eller Rettergang afWunden, Da bepligter Jeg mig och mine Arfuinger at igiengifue och fornøje hannem, hans Hustru och Arfuinger, ligesaa got och Welbeleiligt gods inden Sex Vger nest efter at det os tilKiendegifuis, huilchet Jeg och mine Arfuinger, schal holde hannem och hans Arfuinger, aldels uden schade och schadisløs i alle maader. Dis til Widnisbiurd, hafuer Jeg trycht min Sl: Hosbonds Zignete her neden under, och egen haand hos

schrefuet, Sampt ombedet min Kiere Suoger och broder Welfornemme Mend Thomas Christensen och Jacob Søfrensen Hoffman, dette med mig til Witterlighed at underschriffue och forseigle.

Actum Bergen den 20. Septembris 1676. (L.S.)

(L.S.)

(L.S.)

Maren Sl: Mag: de Fines. Thomas Christensen Jacob Hoffman

Anno 1676 den 27 8br: (Octobris) holtis **Høste Ting paa Restad I Mielde Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Anders/en Anders Rifuenes Lensmand, Erich och Mogens Restad Ole Borge Ole Watle, Niels Braguatten, Ole Wea, Ole Bircheland Michel Eide Anders Eluig Johans Halleland Erich Houge Laugrettismend och en stoer deel af Almuen

Da blef Vnderdanigst forKyndt forbe/mel/te Anordninger och befalinger som her tilforne findis Indført.

Her Commissarius Hans Hansen Lod nu for Retten paa Tinget udj Almuens forsamling Opbiude hans Leddige gaarder Om nogen som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet Ville dennem bøxle, [men ing]en frembKom eller gaf sig tilKiende som bøxle [Ville]

[Elling Refuem] stefnt Ole ibm: formedelst hand schal optaget [en Merche]steen, Och forKlarede Elling at en Nye steen [] halffierde quarter indpaa hans Eng, och den [] stoed derhos, derfor Kaste hand den Nye [] formee]nte at børn hafde satt den. Siden [] Ell]ing at Ole hafde begynt at slaa Eng

1676: 35

førend hand, Men som Ole iche hafde slaget fuldKommen til Merchet, och paa det at Ole schulle intet miste, da sette Elling sielf en steen paa samme sted som iche hafde staait steen tilforne. Ole møtte och sagde at Elling hafde slaget 5 qtr (quarter) ind paa hans Eng, och siden sielf satt steenen Ned derefter, som hand formeente iche at Vere W-Rett giort. Afsagt at Elling Refuem iche maa Vnderstaa sig eftter denne dag, enten at Nedsette eller at Optage nogen Merchesteen enten emellem Ager eller Eng, Och iche heller hans Wederpart, Men om dennem om saadant angaaende schiel och schifftte Kand Were nogen Tuistighed Imellem, da bør dannemend och Rettens middel at Komme paa Aasteden dennem derom at emellem Kiende som Rett och forsuarligt Kand Vere.

Oluf Bysem stefnt Anders Kleppe formedelst hand har Kiørt med hans hest och sprengt dend. Anders møtte och beKiende at hafue Kiørt en Huse suild(?) hiem aff schoufuen med dend femb fierding Weigs och til Rødland. Niels Gierestad profuede at det war for stoer Læs for saa Vng en hest som Anders hafde HiembKiørt med dend. Afsagt at Anders Kleppe bør at betale Oluf Bysem for dend schade hand hafr tilføyet hesten och for Læset den, en Rixdaler.

Fogden formaanede Almuen, at hafue deris Geuehr och tilbehørige Krud och Lod ferdig och i bereedschab udj denne Wanschelige Tid.

Anno 1676 den 30 8br: (Octobris) holtis **Almindelige Høste Ting paa Yttre Arne i Arne Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Hans Jordal Lensmand Peder Arne Anbiørn Jordal Erich Tuenes Anders Stanghelle Joen Rombslo, Ole Fugstad Niels Quamme Ole Tuenes M[] Arne, Michel *Tutt/Tuett (må vera Tuft), Ifr Toquam Steffen Bl[indem,] Och en deel af Almuen som Ting søgte.

[Da blev Vnderdanigst] forKyndt de Høyanseelige Anord[ninger och befallinger] som her tilforne ord fra ord fin[dis Indført]

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for [Retten paa Tinget] Vdj Almuens forsamling Opbiude h[ans Leddige gaarder] Om nogen som hafr Tient hans Ko/nglig [Ma/yestet Ville dennem] bøxle, Men ingen frembKom elle[r gaff sig tilKiende som] bøxle wille.

1676: 35b

Eftter Ifuer Christensen Raadmand i Bergen hans begiering blev nu for Retten i Almuens forsamling forKyndt, M/ester Luduig Studs til hannem Vdgifne Panttebreff paa It Tusinde Rixdaler Daterit Kiøbenhafn den 10 9br: (Novembris) 1674, som her tilforne ord fra ord findis indført.

Sagefogden stefnt Baard Jordal formedelst hand schielt Oluf Toequam. Johans Garnes profued at hand hørte Baard Kallede Ole en Suinehund och scharn. Det samme profuede och {Oluf} Erich Tuenes, sampt at hand och hans fader war Manddraber. Men Baard War samme tid druchen. Baard hertil nu for Retten suarede at hand war druchen och Wed iche at hand har sagt saadant. Och iche Weed hannem eller hans fader andet end Erligt och got at beschylde i nogen maader, Saa Sagen er dermed ophefuet iche at Komme enten af parterne til hinder eller efttertale i nogen maader. Och Baard at gifue til hans Ko/nglig Ma/yestet for sin Wbesindighed, endog det er scheid i druchenschab 1/2 Rdr.

Knud och Knud Toppe tilKient at bøede for slagsmaal huer 1 Rixort.

Fogden formaanede Almuen at hafue deris Geuehr døgtig och ferdig och dertil behørige Krud och Lod i bereedschab.

Anno 1676 den 3 9br: (Novembris) holtis **Almindelig Høste Ting paa Hop i Schiold Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Niels Dingeland Lensmand Ole Eide Ole Schage Lars Heldal Lasse Smøraas Peder Hornes, Ole Hop, Lasse Nordaas, Gieble Steen, Niels Natland Ifr Byenes, Hans Tittelstad, Ole Houge, Michel Sellen Niels Nestun, Ole Tittelstad Poul Tuett, Mogens Totland Lars Øffstun, Laugrettismend och en stoed deel af Almuen.

Da blev Vnderdanigst forKyndt, de Høy Anseelige Anordninger och befallinger som her tilforne er Indført.

[Her Co]mmissarius Hans Hansen lod nu for Retten udj [Almuen]s forsamling Opbiude hans Leddige gaarder [Om nogen] som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet Ville dennem [bøxle, Me]n ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende [som bøxl]e Ville.

[Eftter Ifuer] Christensen Raadmands begiering blev nu [for Retten f]orKyndt M/ester Luduig Studs til hannem [Vdgifne Forp]antning paa It Tusinde Rixdaler daterit [Kiøbenhafn den] 10 9br: (Novembris) 1674, som her tilforne ord [fra ord findis] Indført.

1676: 36

Knud Leem Raadmand St: (stefnt) Niels Lonne for It bidtzel som hans Søn har bort Kommen hannem tilhørende som hand siden motte betale 2 Rdr for til Tomas Pedersen. Niels møtte och sagde at hans Søn er Wmyndig, och at hand lagde bidtzelet i Leems Ildhuus paa Hucheland efter at det Var Kommen af byen, Afsagt efterdj Niels iche har haftt bidtzelet i hans hender da Kand hand iche tilKiendis dertil at suare. Men om nogen tiltale hafuis til drengen gaas huis Rett er.

Sagefogden Stefnt Lars Mitun och Baard Fyllinge for schielderj imoed hin anden. Baard møtte, Men Lars iche, Lensmanden blef tilspurt, om Lars Mittun er Louglic stefnt, Huortil hand suarede at hand stefnte hannem allenne och ingen Var med hannem. Afsagt efterdj Sagen tilforne har Verit for Retten da bør forskaffis i Rette huis som i Tingbogen er indført i Sagen passerit, Och naar partterne saa Tillige Louglicen i Rette steffnis Saa gaas om dend prætenderende bøder eller Sagefald huis Rett er.

Sagefogden St: (stefnt) Karj Hetleuig formedelst hun bitt en Tøs i haanden. Mons Hetleuig møtte sagde hans Konne iche war god til at Komme til Tinget. Knud Hetleuig møtte sagde hans stefdatter som sigis bitt, iche er stefnt, Afschediget at dend som schal faait schade bør tillige med dend som det schal giort, begge Louglic at indsteffnis och Komme for Retten at Schaden Kand sees och deris Widnisbiurd tillige at Komme tilstede efter foregaaede Louglic steffnemaal, saa gaais huis Rett er.

Sagefogden Stefnt Ole Schage och Niels Dingeland [for] schielderj. Lensmanden berette at [] det samme sagde Ole Schage at de [] Niels blef paaRaabt møtte iche, M[en] hand var her paa Tinget [] forligt, er hand Reigst [] beuisis huad Sagen har Ver[] Och i Sagen Kand Ansees [] Ko/nglig Ma/yestet at Kand falde, []

1676: 36b

Och Niels at bøede stefnefald 1 March Sølff.

Fogden formaanede Almuen at hafue deris Geuehr Vel døgtig, och ferdig och behørige Krud och Lod udj goed bereedschab.

Anno 1676 den 6 Novembr/is holtis **Almindelige Høste Ting paa Schouge Tingstue i Sartor Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Oluff Echerhoffde Lensmand, Laurs Kousland Anders Bildøen Hans Kousland Ole Golten, Niels Sangold, Peder Bache, Anders Kobeltuet, Vincentz Selle Ole Echerhofde Lars Schage Jacob Hammersland Laugrettismend och en stoer deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt de Høy Anseelige Anordninger och befalinger som her tilforne ord fra ord findis Indført.

Fogden formaanede Almuen at hafue deris Geuehr døgtig och ferdig, och dertil behørige Krud och Lod i bereedschab.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu paa Tinget udj Almuens forsambling for Retten Opbiude hans Leddige Gaarder om nogen som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet wille dennem bøxle,

Men ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende som bøxle wille.

Efter Oluf Olsen Goltens begiering blev forKyndt efterschrefne Schiøde.

Jeg Vnderschreffne Heldrich Serchs Borger och Induohner udj Bergen, Kiendis och hermed for alle Witterlig giør, med dette mit obne bref, at Jeg med min frj willie och Sambtyche hafuer Soldt och afhendt <fra mig> och mine Arfuinger til Erlig och Welacht Mand Ole Olsen Nedre Golten, och Hans Arfuinger, En mig tilhørende Gaard, kaldis Steensland, liggende udj Sartor Schibred, schylder Aarligen Fisch halffredie Woge, Arbedzpenge halffierde Marck dansche, med tilliggende Lotter och Lunder, Ager och Eng, Fischeuand och Fægang, Waat och tørt []is och Roed til fieldz och fiære, som nu tilligger och aff Ar[rildtz ti]d tilligget hafuer, Vere sig Ved huad Nafn det Vere eller [Vere] kand, intet deraf undertagende i nogen maade, mens [Oluf O]lsen och hans Arfuinger, schal hafue Niude bruge []nge efter Arfuinge, til Euindeligh Eye for []ful]dkommen schiøde och Kiøb, Och Jeg ydermeere []jel Rett eller Rettighed at hafue udj for/schref/n [gaard]eller noget detz Vedkommende herlighed efter []Ri]ngeste maader, Mens derfor nu

1676: 37

<Allereede> hafuer Annammet och bekommet fyldest och fuld betaling efter min egen begiering, Nemblig - 127 Rdr. For huilche Hundrede Siuff och tiufue Rixdr Jeg tacker hannem for god och oprigtig betaling i alle maader. Thj tilbiuder och bepligter Jeg mig for mig, min hustru och Voris Arfuinger, frj frelselig at hiemble och fuldkommelig at tilstaa Ermelte Ole Olsen och hans Arfuinger, foromRørte Jordegods med dedz Rette tilliggende Herlighed for alle och huer Mands paatale, derhos wille och schal Jeg tilforpligtet Vere, at gaa Imellem dennem och Sagen, sampt Suare och indstaa imod alle och enhuer som der paa noget med Rette Kunde hafue til at wende eller prætere, efter denne dag i Ringeste maader, mens holde for/schref/ne Ole Olsen, hans Hustru och Arffuinger af mig och mine Arfuinger dette formelte Kiøb uden ald schade och schadisløs i alle maader. Herom til Sandheds bekræftelse, hafuer Jeg dette med Egen haand unterschrefuen, och med mit Seduanlig Zignette forseget. Sambt Wenlig ombeedet Erlige och welachte Mend Tiis Chaspersen Newermand, och Albret Bringmand bege borgere her sammesteds dette med mig til witterlighed at Vnderschrifue.

Actum Bergen den 18 Martj Anno 1676. (L:S) Heldrich Serchs
Ties Newerman Albret Bringman Eghd

Anders Echerhofde stefnt Ole Fielde for hand schal efter talt hans datter, Och Ole Fielde derimod paa sin datters Vegne forgaf at hun er Wederfarit WRett formedelst en NesKlud, de er Kommen i Trette om. Saa Erchlerede parterne for/schref/ne Tuende piger paa begge sider at de iche Wed hin anden andet end som wel och Erligt at beschylde, huorfor Sagen schal vere ophefuet ingen til hinder eller efttertale at Komme i nogen maade, Men om nogen dennem saadant foreK..ster(?), da de derfor at stande til Rette som Vedbør.

Ole Olsen Fielde och Britte Olsdatter tilKient at bøde for begangen Lejrmaal 9 ort, om de Kommer i Echt[eschab] sammen, huis iche da at bøede efter R[ecessen hand] 12 Rdr och hun 6 Rdr.

Berete Olsdatter Kom for Retten be[] sandferdige Windisbiurd, om det []
] at hendis Egtemand Joen Persen [] hendis person huorledis hun fig []
] och forholdet. Huortil nu ti[stedeuerende Almue]

1676: 37b

Och Laugrettet suarede, at det er Vngefer 12 Aar siden for/schref/ne hindis EgteMand Joen Persen hinde fradrog och forloed hinde, samt at hand var Soldat och Rømbte fra Compagniet. Men for hindis person Wiste de iche andet end hun schichet sig vel, Vndtagen at hun imidlertid ladet sig Tuende gange besoffue af Ole Olsen Fielde, som beretter hinde at vil Egte

Sagefogdens fuldmegtig stefnt Jan Segelken for hand schal brugt Wloulig bismar. Jan møtte och sagde saadant iche giort. Afsagt efterdj Ole Obsøen som berettis saadant angifuet iche er her tilstede men ført sig til byen. Tilmed er bismaren iche heller tilstede, Thj Kunde nu intet Ved Sagen giøris.

Ole Fielde stefnt Knud ibm (Fielde) formedelst hand af andre har hørt at hand han/nem schal tillagt at hafue taget hans Øg, dog har hand iche hørt det af Knud sielff. Knud møtte sagde hand har Ole iche saadant tillagt och legger hannem ingen Sag til. Thj forblifr det der med.

Sagefogden stefnt Dirich Selstøe formedelst hand slaget Ole Mogensen ibm: (Selstøe). Dirich møtte sagde hand iche har slaget hannem. Afschediget efterdj Ole iche møder som er AnKlager, och ingen Widnisbiurd nu i Sagen frembKommen eller indstefnt, da beroer dermed indtil Saadant efter foregaaende Louglic stefnemaal scheer, saa gaais huis Rett er.

Anno 1676 den 18 9br: (Novembris) betientis Retten paa Hosanger Tingstue Imellem Her Anders Garman och Johannis Olsen,

och møtte Matz Klocher paa Her Andersis Wegne [sam]pt Johans Olsen paa egen Wegne och i Rette lagde [en Ri]gens stefning ofr en deel bønder paa Waas [stefn]ingen i sig sielf forKlarer at beKiende huad [] de til hannem har soldt, af huilche [] i egen Persohn Asbiørn Gillerhuus [] at hand hafr aflagt hans beKiendel-[se]nde stefnemaal for Retten [] Lars Suange møtte och sagde at hand []mer til Johans Olsen och aflagt

1676: 38

hans beKiendelse derom for Retten paa Waas efter TingsWindens formelding som nu for Retten bleff oplest. Lars Berge møtte och sagde hand hafde Solt Johans Olsen 9 Tylter, War och Indstefnt Knud Reque (Rekve), Gunder Flage paa huis Vegne møtte en liden dreng och Siur Wadtzende. Iligemaade War stefnt Niels Gierestad, Anders och Niels Treen som iche heller sielf møtte, Men deris beKiendelse befindis och i det TingsWinde af Waas indført. Peder Hefue (Hæve) har och tilforne aflagt sin beKiendelse paa Waas. Jacob Treen møtte iche, men er i Ko/nglig Ma/yestetz Tienniste. Sifr Wigis beKiendelse findis Iligemaade i TingsWindet. De nu Indstefnte Waase bønder \{som for Retten}/ \som nu møtte/ sagde for Retten at de huerchen Klager ofr Her Anders Garman eller ofr Johans Tøsen for nogen betaling for Tømmer. Asbiørn GillerHuus sagde at hand hafde Verit hos her Anders Garman at wille haft forstreckning paa Tømmer Hug, det samme sagde Anders Dagestad paa hans Werfader Niels Treens Vegne, Men de hafde nu intet det med at beuise. Afsagt. Efttersom Hr: Anders Garmand søger och tiltaler Johannes Olsen, formedelst hand haffuer Kiøbt Endeel SaugeTømmer paa Waas, som strider Imod Hans Ko/nglig Ma/yestetz Hannem Allernaadigste meddeelte Breff och beuilling paa TømmerKiøb sammestedz, Och endog for/schref/ne Johans Olsen vel haffuer forhuerrfuet Hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste breff, at opsette En Saug i Drangeuog, Men samme Høystbemelte Breff formelder gandsche intet om At Hand maa Kiøbe \noget/ Saugtømmer dertil paa Waas, Huilcket nu omtuistende Tømmer efter hr: Anders Garmans Fuldmegtigis och Joh[annis] Olsens bekiendelse for Retten Er beligg[endis] Arrest paa Waas, Huor Kiøbet er scheid [] ere boende, Men som for/schref/ne

Johans Ols[en, borger/boer] i Bergen, och formeener Sig iche loulig [stefnt] at hand
bør steffnis til Raadstuen [i Bergen]

1676: 38b

Borgemester och Raad, Och Høylofflig Ihuekommelse Konning Friderich dend Tredies
Kiøbstederne och Borgeschabet i Norge Naadigst giffue priuilegie dat/erit 30 Julj 1662, Iblant
andet formelder; Iligemaade schal och de Borgere som Beuilgis uden Byerne at boe, udj deris
Leffuende Liffue Suare och tiltale for Borgemester och Raad der sammesteds. Huilchen
Høyestbemelte priuilægie woris Allernaadigste Arffue Konge och Herre Iblant andre Bergen
Bye Naadigst welbegaffuede privilegier och frijheder dend 8. Februarj 1671 Allernaadigst
Confirmerit haffuer. Da samme Hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste privilegie
Vnderdanigst at efterleffue, Bør Sagen for welwiise Borgemestere och Raad i Bergen, at
komme til paaKiendelse

Oversikt over uklare punkt i teksten.

- s. 9b, linje 27 o.fra: ...(?) i Wejen
- s. 10b, " 3 o.fra: fra Auchel(?) Ouchel?
- s. 11, " 4 o.fra: (? som kom i bonden ?)
- s. 14, " 3 n.fra: end døden \och/, .h(?)
- s. 15, " 19 o.fra: Peder .rembs(?) Brembs?
- s. 15b, " 24 o.fra: Lomme(?)
- s. 18b, " 12 o.fra: Terffualler(?)
- s. 19b, " 5 n.fra: Voris(?) ..sche(?)
- s. 22b, " 3 n.fra: [] ...n(?)
- s. 27, " 24 o.fra: stre.ger(?)
- s. 28, " 7 o.fra: hafde gi.f(?)
- s. 30b, " 15 o.fra: biuge(?) (bygge)
- s. 30b, " 16 o.fra: Sefuerøe(?)
- s. 31, " 2 o.fra: Ved samme \b.....(?)/ domb
- s. 33, " 4 o.fra: Støffle(?) hud(?)
- s. 35, " 18 o.fra: Huse Suild(?)
- s. 37, " 11 n.fra: foreK.ster(?)